

Lietuva dar negauna Vokietijos kompensacijų nacių aukoms

Vilnius, balandžio 6 d. (AGEP) - Lietuvos gyventojams, kurie tikisi Vokietijos kompensacijos už nacių lageruose praleistus metus, gali tekti laukti neapibrėžtą laiką. Tačiau greičiausiai Vokietijos siūloma 2 milijonų markių kompensacija nebus dalijama individualiai, o visų ligoninė ar senelių prieglauda.

Vokietijos sprendimas skirti bilijoninę kompensaciją Sovietų Sąjungos piliečiams, likusiems gyviems po Antrojo pasaulinio karo nacių koncentracijos stovyklų, praktiškai sutapo su Sovietų Sąjungos subyrėjimu. Kompensacijos lėšas tuomet pasidalino Ukraina, Baltarusija ir Rusija, kuri pasiūlė iš savo dalies mokėti kompensacijas ir Baltijos šalių gyventojams. Tačiau Lietuva šio pasiūlymo atsisakė politiniais motyvais, pareiškus, jog tai neleistinai išplestų sietimos šalies jurisdikciją jos teritorijoje.

Tačiau netrukus prasidėjusios derybos dėl tiesioginės Vokietijos kompensacijos Lietuvos gyventojams nebuvo tokios sklandžios, kaip tikėtasi. Kaip teigiama Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, Lietuva pradėjo derybas, kalbėdama apie 50 milijonų Vokietijos markių kompensaciją, vėliau nusileido iki 30 milijonų, tačiau Vokietija tvirtai laikėsi savo pozicijos: 2 milijonai arba nieko.

Vokiečiai tokią nuostatą, be kita ko, grindė tuo, kad dabartinė jų valstybė neatsako už nacių nusikaltimus, ir kompensacijų skyrimas tėra geros valios ženklas, bet jokiu būdu ne privalomas išpareigojimas.

Lietuvai teko susitaikyti su tokia nuostata, ir užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pernai vasarą nusiuntė į Boną laiška, kuriame pareikštas sutikimas priimti 2 milijonų markių kompensaciją.

Tačiau Vokietija sutiko skirti tuos 2 milijonus markių ne grynoms išmokoms likusioms gyvoms nacių aukoms, o kolektyviniams panaudojimui, pavyzdžiui, ligoninės, sanatorijos ar senelių prieglaudos statybai. Konkretų projektą, kaip bus panaudotos kompensacijos lėšos, turėjo pateikti Lietuva.

Tačiau kompensacijos reikalais besirūpinantis Lietuvos Genocido ir Rezistencijos aukų

Rėmimo Fondas to iki šiol nepadarė, vis tikėdamasis gauti iš Vokietijos pinigų išmokoms konkrečioms asmenims. Vis dėlto, kaip sakė fondo vadovas Stasys Stunguryš, sprendimą dėl konkretaus kompensacijos panaudojimo projekto greičiausiai teks priimti per artimiausius porą mėnesių.

Stasys Stunguryš sutinka, kad fondui greičiausiai teks priimti pinigų kolektyviniams panaudojimui, tačiau pabrėžė, kad nacių aukos norėtų ne „ligoninės ar sanatorijos“, o grynų pinigų.

Negalutiniais duomenimis, kompensaciją galėtų pretenduoti apie 1,000 Lietuvoje tebesančių gyvų buvusių nacių lagerių kalinii. Apytiksliais skaičiais, jie galėtų tikėtis iki 1,000 markių vienkartinės kompensacijos, mano S. Stunguryš.

Savo ruožtu Lietuvos Užsienio reikalų ministerija yra pasiūliusi fondui kitą kelią - gauti vokiečių pinigų iš Rusijos, dėl Lietuvos dalies susitarus su panašiu Rusijos fondu. Tačiau prieš vyriausybės veikiančius Lietuvos Genocido ir Rezistencijos Aukų Rėmimo Fondas iki šiol juo nebendė pasinaudoti dėl politinių sumetimų.

Pasak Stasio Stungurio, vis tikėtasi pinigų tiesiai iš Vokietijos, todėl Lietuvoje gauti nacių aukų pareiškimai nepersiunčiami į Rusijos fondą, taip pat neprašoma iš jo ir pinigų tiems pareiškimams patenkinti. Tuo tarpu kai kurie Lietuvos gyventojai yra gavę kompensacijas iš Rusijos fondo, nes kreipėsi tiesiog į jį.

Kaimyninėje Latvijoje tokios kompensacijos išmokamos jau kurį laiką, nes, kaip paaiškino nepanorėjęs skelbti savo pavardės Lietuvos diplomatas, latviai atsisakė politinių ambicijų ir tyliai priėmė kompensacijos pinigus iš Rusijos.

Latvijoje pareiškimus Vokietijos kompensacijoms pateikė per 2,200 gyventojų, ir per 800 jų kompensacijas jau gavo.

Nacių aukos suskirstytos į keturias kategorijas. Didžiausios pašalpos Latvijoje mokamos, skaičiuojant 400 Vokietijos markių už įkalinimą ir po 30 markių už kiekvieną mėnesį lageryje. Mažiausios kompensacijos išėina, skaičiuojant 100 markių už išsiuntimą ir po 10 markių už kiekvieną mėnesį.

Žudynės Čečenijos kaime

Sernovodsk, Rusija, balandžio 10 d. (AP) - Į Samašky kaimą, Čečenijoje, įleista Raudonojo Kryžiaus pareigūnė pirmadienį sakė, kad matė 20 nužudytų civilių lavonus ir citavo gyventojus, kurie sakė, kad rusų daliniai nužudė 200 žmonių praėjusio savaitgalį vykdytame puolime. Pabėgėliai sakė, kad rusų daliniai mėtė granatas į gyvenamus namus ir sušaudė senus vyrus. Samašky yra 18 mylių ir vakarus nuo Grozno.

„Pagrindiniai žmogiskumo dėsniai buvo pažeisti“, pasakė Jean Corboz, Raudonojo Kryžiaus koordinatore, Samašky kaime praleidusi kelias valandas.

Šalpos organizacijų darbuotojai bei reporteriai, norintys įvažiuoti į Samašky, buvo sustabdyti rusų dalinių bloka-

dos apie mylią ir vakarus nuo kaimo. Poste atmosfera buvo įtempta po to, kai iš kaimo atvyko pabėgėlis, veddamosios vaikus, pasakodamas apie kaimo užpuolimą. Pabėgėlių tarpe nebuvo vyrų.

„Atneškite mums vaistų“, šaukė Jacha Alpatova, 32 metų, klūpčiodama iš sielvarto. „Sužeistieji guli namuose, niekas mums nepadaeda. Tris dienas esame nevalge“. J. Alpatova sakė, kad jos tėvas ir teta žuvo rūsų, kur šeima slėpėsi, kai rusai į jį įmetė granatą.

Rusų kariuomenės pareigūnai sakė, kad Samašky kaime 130 sukilėlių užmušti ir 124 paimti nelaisvėn. Čečenijos pareigūnai sakė, kad 28 sukilėliai ir 700 civilių buvo užmušti. Nebuvo galima patikrinti nei vieno, nei kitų teiginį.

Bosnijos sostinė Sarajevo paskutinėmis dienomis vėl yra stipriai bombarduojama. Balandžio 11 d. 14-metė Maria Bilos verkė sekmadienį užmuštos savo draugės Maja Djokić laidotuviuose. Tą pačią dieną Jungtinės Tautos iš pareigū atleido rusą maj. generolą Aleksandr Pereljakin, kuris buvo Rytinio sektoriaus JT pajėgų vadas. Jis naudojo savo tarnybą sudaryti laisvą kelią iš Serbijos į Bosniją siunčiamiems pabūklams ir tankams ir varė kontrabandinę prekybą JT daliniams skirtais degalais. Rusija Jungtinėse Tautose pareiškė stiprų protestą dėl šio atleidimo. Generolas iš savo pareigū nesitraukia.

Rusai puolė sukilėlius Tadžikistane

Dušanbė, Tadžikistanas, balandžio 11 d. (Reuters) - Rusijos šaudomieji malūnsparniai įvykdė du stambius puolimus raketomis prieš musulmonus sukilėlius Tadžikistano pasienyje su Afganistanu. Penktą dieną besitęsiančioje kovoje užmušti 47 sukilėliai, praneša rusų pareigūnai.

Rusų vadovaujamų Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) dalinių pasienio gynybos štabo atstovai sakė, kad pirmame puolime 17 sukilėlių buvo užmušti, ir iki 30 žuvo antrame.

Abu puolimai, netoli Chorog miesto kalnuotoje Gorno-Badachšan srityje, buvo atsakymai į nuolatinį, balandžio 7 d. prasidėjusius musulmonų sukilėlių puolimus šiame NVS šalies pasienio poste.

Pasienio sargybos štabas pranešė, kad 29 NVS kareiviai daužia kaip 170 sukilėlių buvo užmušti praėjusio savaitgalio susirėmimuose. Tų skaičių nebuvo galima patikrinti kitais šaltiniais.

Jungtinių Tautų įgaliotas derybininkas šio konflikto sprendimui Ramiro Piriz-Ballon sakė, kad jis prašęs visų pusių vyktyti Maskvą deryboms, bandant išgelbėti taikos derybas tarp tadžikų vyriausybės ir sukilėlių, pabėgusių į Afganista-

- Socialdemokratai mano, kad rinkimų ir savivaldybės rezultatai yra „normalūs, pagal galimybes“. Socialdemokratų partijos taryba uždraudė savo deputatams savivaldybėse sudaryti koalicijas su LDDP, Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcija ir Jaunlietuvių partija. Su kitomis partijomis socialdemokratų deputatai gali jungtis savo nuožūra. (R-AGEP)

Lietuva kaltina Latviją suverenių teisių pažeidimu

Vilnius, balandžio 7 d. (LR-AGEP) - Lietuvos Užsienio reikalų ministerija balandžio 4 d. įteikė Latvijos ambasadoriui Vilniuje Albert Sarkanis notą, kurioje reiškiamas protestas dėl latvių derybų su trečiųjų šalių firmomis eksploatuoti naftą Lietuvos kontinentiniame šelfe (Lietuvai priklausančios Baltijos jūros teritorijoje), rašo „Lietuvos rytas“.

Vykstant Lietuvos ir Latvijos dvišalėms deryboms dėl Baltijos jūroje Lietuvos ir Latvijos sienos nustatymo, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos žiniomis, jau nuo 1992 m. Latvijos institucijos, neinformuodamos Lietuvos vyriausybės, derasi su JAV bendrove Amoco dėl naftos telkiniu tyrimų ir eksploatavimo ginčytose teritorijose, taip pat ir Lietuvos kontinentiniame šelfe.

Latvija jau kelis metus platina informaciją, kurioje ji Lietuvos kontinentinio šelfo dalį skelbia savo nuosavybe. Lietuva savo notoje pareikalavo nutraukti neteisėtus veiksmus, nukreiptus prieš jos suverenias teises ir pareiškė, kad nepripažins jokių Latvijos susitarimų su trečiosiomis šalimis dėl Lietuvos kontinentinio šelfo tyrimų ir jo eksploatavimo.

Ryšių sistemos modernizavimas brangiai atsies

Vilnius, balandžio 6 d. (AGEP) - Tarptautinės Telekomunikacijų Sąjungos (International Telecommunications Union) duomenimis, norint, kad Lietuvos ryšių sistema pasiektų Vakarų lygį, ryšių priemonių modernizavimui šalyje reikia kasmet iki 2000 metų investuoti 123.8 milijonus dolerių.

Mažiausia investicija, palyginti su kitomis Vidurio ir Rytų Europos šalimis, reikia Estijoje ir Latvijoje. Tam, kad iki 2000 metų telefono tinklų tankumas pasiektų Vakarų šalyse vidutinį 40-ies linijų 100-ū žmonių rodiklį, Estijoje kasmet reikia investuoti 20 milijonų dolerių, Latvijoje - 42.5 milijonų dolerių. Iš viso visose buvusio Rytų bloko šalyse šiuo tikslu reikia investuoti 21 bilijoną JAV dolerių per metus.

Leidinio „Central European Economic Review“ duomenimis, 100-ū Lietuvos gyventojų tenka 22.91 telefono linijos, Estijoje - 23.18, Latvijoje - 26.83.

Daugiausia investicijų reikia didžiausios regiono šalims - Rusijai, Ukrainai ir Lenkijai.

Lietuva Maskvoje pasisakė už NATO plėtimą

Vilnius, balandžio 7 d. (LR) - Maskvoje tris dienas vyko Šiaurės Atlanto Asamblėjos Politikos komiteto ir Rusijos Šiaurės Atlanto Asociacijos renginys, kuriame dalyvavo ir Lietuvos delegatai iš šių asamblėjų: Gediminas Kirkilas (LDDP) ir Audrius Rudys (socialdemokratas). Asamblėjos atstovų diskusijų tema su Rusijos parlamento nariais ir Užsienio reikalų bei Gynybos ministerijų atstovais buvo Rusijos ir NATO santykiai, rašo Violeta Gaizauskaitė „Lietuvos ryte“.

„Rusija ir Vakarai išryškino savo požiūrį į NATO plėtimą“, „Lietuvos rytui“ sakė Gediminas Kirkilas. „Visuose susitikimuose Rusijos atstovai pabrėžė prieštaraują NATO plėtimuisi ir Rytus“. Tačiau, jo nuomone, reikšminga tai, kad Vakarų šalių atstovai Baltijos valstybių neišskyrė iš bendros su Vidurio Europos šalimis geopolitinės erdvės.

Kaip teigė Rusijos gynybos ministro padėjėjas karinės politikos klausimais generolas su trečiosiomis šalimis dėl Lietuvos kontinentinio šelfo tyrimų ir jo eksploatavimo.

„Rusija ir Vakarai išryškino savo požiūrį į NATO plėtimą“, „Lietuvos rytui“ sakė Gediminas Kirkilas. „Visuose susitikimuose Rusijos atstovai pabrėžė prieštaraują NATO plėtimuisi ir Rytus“. Tačiau, jo nuomone, reikšminga tai, kad Vakarų šalių atstovai Baltijos valstybių neišskyrė iš bendros su Vidurio Europos šalimis geopolitinės erdvės.

Gediminas Kirkilas sakė, jog kai kurie Rusijos atstovai buvo tos nuomonės, jog NATO reiktų likviduoti, tačiau tokiame po-

žiūriui Šiaurės Atlanto Asamblėjos deputatai kategoriškai prieštaravo. Nebuvo pritarta Rusijos siūlymui visas saugumo problemas spręsti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje.

Pasak Kirkilo, Šiaurės Atlanto Asamblėjos delegacija aiškiai išdėstė savo poziciją: iš esmės aišku, kad NATO plėsis, dabar pagrindinis diskusijos klausimas - kada šis procesas prasidės.

„Tačiau Šiaurės Atlanto Asamblėjos generalinis sekretorius Peter Corterier pareiškė nuomonę, jog iki būsimųjų Rusijos prezidento rinkimų NATO nesiplės“, sakė G. Kirkilas.

Pasiteiravus, kokį požiūrį diskusijose išdėstė Lietuvos delegacija, beje, vienintelė iš trijų Baltijos valstybių dalyvavusi šiame renginyje, G. Kirkilas sakė pabrėžė, kad NATO plėtimasi Baltijos valstybes traktuoją kaip saugumo erdvės didinimą. „Jis atkreipė dėmesį, jog ir Rusija plečia bendros gynybos erdvę, įtraukdama į ją Nepriklausomas Valstybių Sandraugos šalis.

Apžvelgdamas Baltijos jūros regiono šalių santykius, Kirkilas akcentavo didelę Danijos paramą Lietuvai. Ir Maskvoje Danijos delegacijos Šiaurės Atlanto Asamblėjos vadovė Anet Just rėmė Baltijos valstybių poziciją, pabrėžė aktyvų Lietuvos dalyvavimą „Partnership for Peace“ programoje.

Rusijos atstovai būgštavo, jog NATO plėtimas gali pasitarnauti demokratijos plėtrai Rusijoje priešinkams. Tačiau Šiaurės Atlanto Asamblėjos delegacija traktavo NATO plėtimą ne tik kaip bendros saugumo erdvės, bet ir demokratijos plėtimą. „Jei Baltijos valstybės nebus įtrauktos į šią erdvę, kiekvienas žirnovskis turės galimybę kėsintis į jas“, sakė G. Kirkilas.

Seimas leido įmonėms atidėti mokesčių mokėjimą

Vilnius, balandžio 7 d. (LR) - Seimas balandžio 6 d. priėmė įstatymą „Dėl įmonių, esančių sunkioje finansinėje būklėje, bet turinčių galimybių stabilizuoti ir plėtoti gamybą, atsiskaitymų su biudžetu“. Pagal šį įstatymą vyriausybės nutarimuose nustatytais terminais ir sąlygomis gali būti atidedami iki 1995 m. sausio 1 d. apskaituoti ir nesumokėti į valstybės biudžetą privalomųjų įmokų ir delpinigių išieškojimo terminai kai kurioms įmonėms. Seimo nariams buvo išdalytas kai kurių įmonių, kartu skolingų valstybės biudžetui beveik 303 milijonų litų, sąrašas.

LDDP frakcijai priklausantis Seimo narys Julius Veselka sakė, kad šiame sąraše daug įmonių, kuriose nėra valstybės kapitalo, - jos savininkams teko velti. „Sakykite, kuriose pasaulio valstybėje yra nuostolingas naftos verslas? O mes norime nuo mokesčių atleisti valstybinę įmonę „Nafta“, kalbėjo J. Veselka. Jo nuomone, mokesčius išgali mokėti ir Panevėžio valstybinis stiklo fabrikas, ir kailių pramonės akcinė bendrovė „Vilkas“. Seimo narys Alek-

sandras Bendinskas, taip pat priklausantis LDDP frakcijai, pasigedo paaiškinimo, kodėl įmonės pateko į sunkią finansinę padėtį, - galbūt tai atsitiko dėl aplaidumo ar net piktnaudžiavimo.

Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Vidmantas Zimnickas teigė, jog niekas neketina įmonių atleisti nuo mokesčių - jie tik atidedami. „Jeigu galim įmonėms padėti, tai ir padėkim. Nėra čia jokių nešvarių dalykų“, sakė V. Zimnickas. Jo nuomone, įstatymo priešinkai „kiša pagalius ir ratus, kurie dar šiek tiek rieda“. Jo kolega Vytautas Šumakaris sakė, kad šios įmonės merdi. „Ko laukiama? Gal streikų?“, klausė jis.

KALENDORIUS

Balandžio 13 d.: Didysis ketvirtadienis; Ida, Martynas, Algaudė, Mindaugas. 1871 m. gimė Palaimintasis ark. Jurgis Matulaitis.

Balandžio 14 d.: Didysis penktadienis; Tiburcius, Valerijonas, Maksimas, Liudvika, Visvaldas.

Balandžio 6 d., Vilniuje sningant, Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius oficialiai pasitiko į Lietuvą su oficialiu vizitu atvykusį Švedijos ministrą Ingvar Carlsson (kairėje). Nors Švedijos gynybos doktrina neleidžia kariuoti už Švedijos ribų, Švedija užtikrina, jog teiks visokią politinę paramą, jei būtų grėsmė Lietuvos saugumui.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

REKOLEKCIJOS DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOJE

Sėkmingas rekolekcijas ir dvasinį pasiruošimą Velykų šventėms š. m. balandžio 6-9 d. pravedė dr. Kęstutis Trimakas iš Čikagos. Ta proga balandžio 9 d. Dievo Apvaizdos Švietimo komitetas Kultūros centre su-ruošė susipažinimą su kun. dr. K. Trimako naujausia knyga „Jėzaus gyvenimo iliustracijos“. Renginyje dalyvavo ir knygos autorius.

PASIRUOŠIMAI GEORGE PERLES GOLFO TURNYRUI

Balandžio 6 d. vyko George Perles Golfo turnyro ruošimo komiteto posėdis, kuriame buvo nutarta turnyrą ruošti š. m. birželio 12 d. Western Country golfo laukuose. Turnyras ruošiamas telkti lėšas Lietuvos siunčiamų medicinos priemonių ir vaistų siuntų išlaidoms apmokėti. Praėjusių metų turnyras sutelkė šiam reikalui daugiau negu 24,000 dol. Komiteto garbės nariai yra Detroito arkivyskupas kard. Adam Maida ir Michigano valstijos vyriausias prokuroras Frank Kelly.

Im

TAUTODAILĖS IR RANKDARBIŲ PARODĖLĖ

Šv. Antano parapijos choristų ir draugų meno, tautodailės ir rankdarbių parodėlė balandžio 9 d. vyko Šv. Antano parapijos mažojoje salėje. Gražiai buvo išdėstyti Mykolo Abašius medžio drožiniai – skrynios, koplytstulpis, rankšluostinė ir akvarelės; Nijolės Čerekienos padarytos pintinės/krepšiai; Irenos Gedvilienės margučiai; Stefanijos Kaunelienės medžio drožiniai, takeliai, audiniai, gintarai ir margučiai neseniai atgabenti iš Lietuvos; Česlovas Plūrienės aliejinė tapyba ir Valės Senkienės spalvoto stiklo paveikslai, veidrodžiai, lempos, gintarai ir labai graži vašeliu megzta lovatiesė ir pagalvėlės. Paroda buvo graži ir įdomi; ją apžiūrėjo daugiau negu 100 lankytojų.

KEPINIŲ IŠPARDAVIMAS

Parapijos moterys suruošė priešvėlykinį pyragų, tortų, ir namuose gamintų sūrių išpardavimą. Išpardavimas buvo sėkmingas ir pelningas. Turėjome arti 20 pyragų, tortų ir pyragėlių ir net šešių rūšių sūrių! Daug lankytojų pasinaudojo šia gera proga nusipirkti skanių ir įvairių saldumynų bei sūrių. Viskas buvo išparduota per vieną valandą!

BALFO 76-TO SKYRIAUS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

BALFO 76-to skyriaus metinis susirinkimas sekmadienį, balandžio 9 d., vyko Šv. Antano parapijos salėje. Susirinkimą pravedė skyriaus pirmininkas kun. Alfonsas Babonas. Perskaicius mirusių narių sąrašą, minutės susikaupimu buvo prisiminti ir pagerbti amžinybėn išėję nariai. Susirinkime dalyvavo daugiau 100 asmenų – nariai ir svečiai. 1994 metais įstojo 5 nauji nariai. 12 narių mirė. Vyko valdybos pranešimai. Sekretorius/izdininkas Vladas Staškus perskaitė išdo pranešimą. Aukos bendrai šalpai – 6,308 dol.; aukos specialioms paskirtims – 600 dol. Bendrai – 6,908 dol. Narių mokesčio surinkta – 351 dol.

Pasiūsta Centro valdybai: aukų – 6,908; narių mokesčių – 351 dol. ir išvykų pelno – 892 dol. Per 1994 m. surinkta iš 304 pavienių narių – 321 dol ir iš 6 draugijų – 30 dol.

Revizijos komisijos pirmininkė Eugenija Bulotienė atlikusi pranešimą padėjo komisijos sekretoriui Česiuvi Šadeikai ir sekretoriui/izdininkui Vladiui Staškui už sąžiningą knygų tvarkymą. Vyko valdybos rinkimai. Visi valdybos nariai sutiko pasilikti tose pačiose pareigose. 1995 metams valdyba buvo patvirtinta. Ją sudaro: pirmininkas – kun. Alfonsas Babonas; vicepirmininkai – Lidija Mingelienė ir Stasys Garliauskas; sekretorius/izdininkas – Vladas Staškus; finansų sekretorius – Česys Šadeika; parengimų vadovė – Onutė Šadeikienė; narė – Regina Juškaitė. Revizijos komisiją sudaro: pirmininkė – Eugenija Bulotienė ir nariai – Ona Pusedrienė ir Antanas Sukauskas. Nebuvo diskusijų, klausimų ar sumanymų. Buvo nutarta surengti išvyką į „Pilėnų“ stovyklavietę, Manchester, MI, šią vasarą.

Po susirinkimo vyko gausūs laimėjimai Velykų stalui patiekalų – kalakutų, kumpių, kiaušinių, lašinių ir kt. Bilietų platino Danutė Petrauskienė ir Regina Juškaitė. Dovanų skirstymą pravedė Regina Juškaitė. Atrodo, kad visi dalyviai džiaugėsi ir buvo patenkinti savo laimėjimais ir praleidę gražią ir kultūringą popietę Šv. Antano parapijos patalpose.

Regina Juškaitė

DUKTERIŠKAS NUOŠIRDUMAS

Lietuviai jau taip pratę: kai turi palikti seną gyvenvietę ir kurtis naujoje vietoje, su savimi išsiveža tai, ką turi vertingiaus. Karo siaubo išstumti iš tėvynės, pasiėmė nemiršančią meilę savo kraštui ir pasiryžimą dirbti jos labui, nors ir svetimuose kraštuose. Po įsikūrimo Amerikoje šį savo pažadą uoliai pildė daug dešimtmečių, o dabar, senatvės dienoms į akis žvelgiant, daugelis dairosi šiltesnio kampelio – kelias į Floridą. Nors persikraustant tenka atsiskirti per didelio tankio krūvio, bet su savimi pasiima pačias didžiausias vertybes – tėvynės meilę ir pasiryžimą dirbti jos bei jos žmonių gerovei.

Floridoje įsikūrę, mūsų vyresnieji lietuviai yra išvystę gyvą veiklą, kurios gali pavydėti ir jaunesnieji, gyvendami šiaurinėse, rytinėse, vidurio vakarų JAV vietovėse. St. Petersburgje gyvai reikišiai Lietuvos Dukterų draugija (jų metinis susirinkimas bus balandžio 26 d.), kuri nuolat remia vargstančius ir pagalbos reikalingus Lietuvos. Geriausias tos artimo meilės įrodymas yra šis laiškas, neseniai gautas iš Šiaulių

Po koncerto Hot Springs, Arkansas. Iš k. muz. Juozas Tiškus, sol. Nijolė Ščiukaitė ir sol. Jurgis Žukauskas.

Nuotr. S. Šmaizienės

Tuberkuliozės ligoninė, pasirašytas jos vyriausias gydytojas Vitos Globytės: „Žinome, kad „Draugas“ yra populiarus lietuvių išeivijos tarpe. Todėl drįstame kreiptis, norėdami išreikšti begalinę padėką JAV Floridos valstijos St. Petersburg, FL, Dukterų draugijai.

Ši labdaros draugija surinko ir padovanojo mūsų Lietuvos Šiaulių Tuberkuliozės ligoninei 7,000 dolerių. Už šiuos pinigus buvo nupirktas taip reikalinga medicininė aparatūra. Konkretiai: vaikiški italų gamybos inhalatoriai, rankinis vibracinio masažo aparatas ir infraraudonųjų spindulių lazerinis aparatas, kuriais naudojasi plaučių ligomis sergantys ir besigydančios ligoninės vaikai bei suaugę. Taip pat už tuos pinigus buvo įrengtas žaidimų ir mokymo kambarys vaikų skyriuje. Šią gražią mintį pasiūlė Dukterų draugijos narė. Dabar vaikai, kurie praleidžia ligoninėje 2 ir daugiau mėnesių, nebetrūka daubodžiauti – yra didelė patalpa, kur jie mokosi ir žaidžia. Gautų lėšų dėka mes galėjome nupirkti daug įvairių žaislų ir mažesniems, ir didesniems. Buvusi niūri patalpa tapo šviesiu, jaukiu ir šiltesniu žaidimų kambaryu.

Tariame labai didelį ir nuostabių aciu minėtai Dukterų draugijai už rūpestį ir nesavanaudišką pagalbą daliai sergančių Lietuvos vaikų. Telaimina visus Dievas“.

Dr. Vita Globytė

HOT SPRINGS, AR

TRIGUBA ŠVENTĖ

Š. m. kovo 19-oji buvo neeilinė diena mūsų gyvenvietėje: šventė kovo 11-ją Lietuvos valstybės atstatymą, LB Hot Springs apylinkės 25 metų sukaktį ir po to koncertavo svečiai iš Lietuvos, pramoginės dainos bei muzikos atlikėjai – solistai Nijolė Ščiukaitė, Jurgis Žukauskas ir muzikas Juozas Tiškus. Šventiška nuotaiką pajutome jau Šv. Mykolo bažnytelėje – buvo įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos, vėliavnešius Joną Antanaitį ir Vladą Bielinių lydėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios Marytė Radienė ir Kastutė Rožnienė, kurios vėliau nešė ir šv. Mišių auką. Koncelsuotas šv. Mišias už Lietuvą ir jos lais-

vės gynėjus aukojo kun. Jonas Rusteika ir prelatas Damazas Mozeris. Gražiai giedoję bažnytinis chorėlis, o solo – Nijolė Ščiukaitė. Šv. Rašto skaitinius skaitė Juozas Kiburas.

Po pamaldų visi rinkosi į salę. Atidaromąjį žodį tarė Stepas Ingauris, pakviesdamas dr. Viktoriją Kiburienę vadovauti programai. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, susikaupimo minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Į sceną pakviesta viešnia Regina Narušienė, LB Krašto valdybos pirmininkė, savo kalboje pabrėžė, kad Bendruomenė yra reikalinga, nes vienas žmogus nieko neatliks, reikia burtis į apylinkes, turime būti stiprūs, taip, kaip Dievas mus mokė „kai mes du ar trys kartu susieme ir melsimės, Jis mus išgirs“. Sveikindama mūsų apylinkę 25 metų veiklos jubiliejus proga, įteikė plakėtę pirm. Stepiui Ingauriui. Kalbėtoja labai pageidavo, kad surašytume apylinkės istoriją, kuri paliktų ateities kartoms, nes esame Lietuvos dalis ir istorija. Labai prašė palaikyti ryšius su vietos senatoriais bei kongreso atstovais, nes jų pagalba ir ateityje reikės. Programos vadovė V. Kiburienė trumpai apibūdino LB apylinkės veiklą, keliant Lietuvos vardą tarp kitataučių. Prie mikrofono pakvietė kitą viešnią-Birutę Vindašienę, LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkę. Ji plačiai nusiųtė LB politinį užnugarį ir kovą už Lietuvos laisvę. Iš Čikagos B. Vindašienė atsivežė pluoštą pasižymėjimo lakštų, įvertinančių kai kurių asmenų darbą ir pasiaukojimą LB eilese. Juos įteikė V. Kiburienė, sumaniari apibūdinama kiekvieno veiklą. Iškilmingoji dalis užbaigta tradicine tapusia „Lietuva brangi“.

Po pertraukos, kurios metu visi pasistiprinom suneštinėmis vaišėmis, prasidėjo svečių iš Lietuvos koncertas. Daina sekė daina, buvo duetų ir solo dainų. Nuotaika pakili, jaučiamas ryšys scenos artistų su klausytojais – plojome, lingavome ir taktą, atspalaidavome nuo kasdienybės ir dainos sparnais skridome prabėgusiu jaunystėn. Žaismingas dainuojančiųjų flirtas gražino į gimnazijos laikus, į jaunystės svajas, rodo nebeliko skausmelių, ligų, tik gyvenk ir džiaukis. Dainos kaip ir gėlės puošia mūsų gyvenimą. Ne veltui kažkas yra pasakęs: „Muzika nuo sielos nuaplauka kasdieninio gyvenimo dulkes“. Estrados artistai gastroliuos ir kituose lietuvių telkiniuose Jungtinėse Valstijose bei Kanadoje. Linkime sėkmės!

Salomėja Šmaizienė

ST. PETERSBURG, FL

TARPTAUTINIS FESTIVALIS

Jau dvidešimt metų iš eilės rengiami tarptautiniai festivaliai. Siemet festivalis vyko St. Petersburgo Thunder Dome stadione kovo 16-19 d. Dalyvavo 52 tautybės. Tomis dienomis Šf.

Petersburgo ir apylinkių gyvenytojai bei svečiai, kurių šiuo metu ypač gausu, turėjo progos paragauti įvairių tautų valgių, pasižiūrėti scenoje jų pasirodymų ir apžiūrėti tautoms atstovaujančius meno paviljonus. Atidaryme dalyvavęs kongresmanas Bill Young sveikinimo kalboje pastebėjo, kad ir Jungtinės Tautos galėtų pasimokyti iš šio festivalio kaip puoselėti tautines tradicijas ir gyventi taikoje vieniems su kitais.

Lietuviai nėra praleidę nei vieno festivalio. Tad ir šiam jau iš anksto buvo labai stropiai ruošiamasi. Lietuvių klubo valdyba pakvietė Angelę Karnienę būti to festivalio vadove. Ji mieliai sutiko, nes iš ankstyvesnių festivalių turi daug patyrimo. Ji nedelsdama suorganizavo moteris įvairaus maisto gaminiui, o klubo pirm. Albinas Karnius su talkininkais rūpinosi paviljono įrengimu. Darbavosi arti šimtas klubo narių. Buvo atskiros grupės su vadovėmis gaminti įvairius maisto patiekalus. O jų prigaminta tūkstančiai. Vadovėmis atskiriems gaminiams sutiko būti Rūta Borkuvienė, Ona Zabukienė, Petronėlė Gudonienė ir Adelė Acienė. Visas paviljonas buvo padalintas į dvi dalis: vienoje – meno dirbiniai, paveikslai, gintaras, kitose – įrengta virtuvė su krosnimis, šaldytuvais ir gerimais. Meno paviljoną sutiko įrengti Danutė Švedienė su talkininkėmis. Daugelio nuomone, Lietuvos paviljonas buvo vienas gražiausių. Apart gintaro dirbinių modeliavimo, dar buvo demonstruojama Genės Treininės lietuviškų ornamentų deginimas medyje. Nina Lubinienė ir Ona Semalvičienė rodė lietuviškų juostų audimo meną. Visi demonstravimai susilaukė didelio lankytojų dėmesio. Kiti aiškino svečiams apie gintarą, dažnai įpindami Jūratės ir Kastyčio legendą. Jūratė ir Kastytis kartu su gintaro rūmais įjūros gėlmėse, buvo gražiai atvaizduoti Danutės Švedienės pieštame paveiksle. Daug lankytojų fotografavosi mūsų paviljone su aiškintojais ir modeliutojomis. Mečys Šilkaitis paruošė specialų lankstinuką apie gintarą ir jo atsiradimą Baltijos jūroje.

Angelė Karnienė nuosekliai ir energingai vadovavo visiems maisto paviljono darbam. Ji supirko visus produktus, peržiūrėjo receptus, organizavo darbininkus, apskaičiavo kainas, prižiūrėjo, kad gaminiai iš klubo virtuvės laiku būtų pristatomi į Thunder Dome salę. Kai kuriuo laiku ilgos eilės susidarydavo prie pardavėjų, nes, kaip daugelio manymu, lietuviški gaminiai buvo skaniausi. Populiariausias buvo „Lithuanian combo“, sudarytas iš balandėlio, penkių virtinukų ir kugelio su rūgščios grietinės deliu. Ir tik už tris dolerius. Valgytojai džiaugėsi ir stebėjosi, kad taip pigiai parduodama, nes ir „hamburgeris“ su priedais daugiau kainuotų. Maisto paviljonui atskiromis dienomis vadovavo Angelė Karnienė, Kleofa Gaizauskienė, Kazimieras Jassinskas ir Irena Jurgelienė.

Lietuvišką programą scenoje šeštadienį, kovo 18 d., atliko tautinių šokių šokėjų grupė „Audra“, gražiai pašokdama ke turis šokius. „Audrai“ vadovauja Kleofa Gaizauskienė.

Keturias dienas trukęs tarptautinis festivalis buvo gerai išreklamuotas bendros organizacijos vadinamos SPIFFS ir buvo gausiai lankomas. Nors Lietuvių klubui pasiruošimas šiam festivaliui pareikalauja daug darbo, pastangų, daug rūpesčių, kartais net juoko, bet, reikia pripažinti, kad buvo verta ir susilaukta daug gražių atsiliepimų iš naujų ir nuolatinių lankytojų, kuriems lietuviai

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nenesa. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

LIETUVIAI RESPUBLIKONAI

Reikia: gražiai papuoštas paviljonas, malonūs aiškintojai ir patarnautojai, skanus maistas. Atsidėkodama talkininkams, klubo valdyba balandžio 1 d., šeštadienį, surengė „padėkos“ vakariene, į kurią buvo pakviesti visi darbuotojai (nemokamai), o svečiams, kurių atsiradę daugiau šimto – atitinkamas mokestis už dalyvavimą. Programoje dalyvavo Algimanto Barniškio vokalinis muzikinis ansamblis iš Čikagos.

Po persiorganizavimo ir naujos valdybos išrinkimo lietuvių respublikonų skryniaus veikla ryškiai pagyvėjo. Valdyba yra pasiryžusi užmegzti tampresnius ryšius su latvių, estų ir ukrainiečių tolygiais vienetais. Planuoja rinkimų procesuose padėti apylinkės, apskrities ir valstijos respublikonams, kandidatuojančiams į įvairius valdžios postus. Savo kreipimais į apylinkės lietuvių valdyba kviečia visus lietuvius jungtis į respublikonų eiles, kad padidėtų skryniaus narių skaičius ir atitinkamai didėtų svoris bei įtaka valdžios įstaigose.

Mečys

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-656-6822
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitartum!** (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. - 7 v. v., antrd. 12:30-3 v. p. p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12.
ketvd. 12-4 v. p. p., penkt. 12-6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnostics, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo

nugaros, kaklo ir galvos skausmų

1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBITIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Šiaulių tuberkuliozės ligoninėje naujai atidarytame vaikų žaidimų kambaryje vaikai laiko padėkos lentą, kurioje įrašytas toks tekstas: „Vaikų žaidimų kambarys įrengtas 1995 m. Esame nuoširdžiai dėkingi JAV St. Petersburg, FL, Lietuvos Dukterų draugijai“.

PIRMOJI SUGRAŽINO Į VALDŽIA KOMUNISTUS, PIRMOJI JŲ ATSIŠAKO

Lietuvoje kovo 25-ąją savivaldybių rinkimuose dėl 1488 deputato mandatų besivaržančios 17-ka politinių partijų surinko 42,7 proc. prie balsavimo dežiu atėjusių rinkėjų balsų. Tačiau triuškinančią pergalę laimėjo viena didžiausių ir perspektyviausių šiuo metu politinių partijų šalyje — Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Pagal išankstinius duomenis, 29,1 proc. rinkėjų balsavo už konservatorius, arba TS(LK) Respublikos savivaldybių tarybose turės 426 vietas. Tuo tarpu valdančioji LDDP gavo 19,9 proc. balsų ir pasitenkins tik 297 vietomis. Visiškai arti buvusių komunistų partijos („ant kulnų lipa“) Lietuvos Krikščionių demokratų partija (16,9 proc.) — 247, naujai surinkta Valstiečių partija (6,9 proc.) — 105, o Centro sąjunga (5,5 proc.) — 74 vietas.

Antai Lietuvos Konservatoriai Vilniaus savivaldybės taryboje užsitikrino 19 vietų, Panevėžyje ir Šiauliuose — po 14 vietų. Už koaliciją su Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga Kaune pasisakė 57,641 arba 44,07 proc. rinkėjų. Ši koalicija Kauno taryboje turės 20 vietų. Koalicijoje su Demokratų ir Nepriklausomybės partijomis Klaipėdoje — 10 vietų. Kaune nedaug vietų gavo, atskiru sąrašą ėję, krikščionys demokratai — 4, Lietuvos nacionalistų partija „Jaunoji Lietuva“ — 5 vietas. Tačiau Lietuvos Laisvės sąjunga turės 6 vietas. Pagarsėjęs ir praieity gerai žinomas Tautos pažangos judėjimas (dabar partija), kurios centras yra Kaune, surinko tik 1,5 p-roc. (1956 rink.) balsų. Nesurinkę reikiama skaičių — 4 proc., pažangiečiai negavo nė vienos vietos miesto taryboje. Rodos, nepadėjo ir rinkimų kampanijos metu pasitelktas populiarus muzikos ansamblis, kuris Laisvės al. jaunimui surengė triukšmingą koncertą.

Beje, Neringoje Tautos pažangą lydėjo sėkmė — laimėta 11 mandatų. Tačiau, kaip rašoma spaudoje, „Daugelio gyventojų manymu, laimėjo „ne šį partiją, o pirmuoju sąrašą įrašytas Juodkrantės „Ažuolyno“ poilsio namų prezidentas S. Mikelis, juo labiau, kad šiame sąrašą nėra nė vieno šios partijos nario, o tik rėmėjų!“

Nepopuliariausia politinė organizacija pripažinta Respublikonų partija, gavusi vos 0,6

PRANAS ABELKIS

proc. (781 rink.) balsų. Tautiečiai tikriausiai dar prisimena šios partijos vadovą K. Petrą, kuris savo kandidatūra buvo išstotęs prezidento rinkimuose, o vėliau, rinkimus laimėjęs buvusiam LKP CK pirmajam sekretoriui A. Brazauskui, pažadėjo dovanoti jam „baltą žirgą“. Bet pažadai taip ir liko pažadais.

Už tautininkų ir demokratų koaliciją pasisakė tik 1,59 proc., socialdemokratų — 3,14 proc. kauniečių. Jų organizacijos Kauno taryboje taip pat neturės savo atstovo.

Kaune rinkimuose dalyvavo 130,795 rinkėjai. Keistoka, kad net 4,475 biuleteniai pripažinti negaliojančiais? Jeigu atmetus šią „priežastį“, tikriausiai balsavimo rezultatai būtų buvę šiek tiek ir kiti.

Už valdančiąją LDDP kauliečiai atidavė tik 7,58 proc. balsų. Demokratai darbiečiai turės taryboje 3 arba 4 vietas, Centro liberalai — 2 vietas. Tad tarp 41 nario Kauno taryboje bus „Jaunosios Lietuvos“ vadas S. Buškevičius, Vyriausybės atstovas Z. Kazakevičius, Lietuvos Laisvės sąjungos vadovs V. Šustauskas ir kt. Į tarybą pagal sąrašą pateko ir pirmasis po atkurtos Nepriklausomos Lietuvos Kauno miesto meras V. Adomonis.

Palangoje, panašiai kaip ir Kaune rastas 501 negaliojantis biuletenis. Tačiau čia rinkėjai buvo nustebinti aršia anonimine antirinkimine kampanija. Mieste buvo platinamos proklamacijos, pasivadinusios „Rinkėjų klubo“ vardu. Bet tokios organizacijos, kaip „Rinkėjų klubas“ arba „Palangos rinkimų organizavimo komitetas“ oficialiai niekur neįregistruotos. Apie tai nieko nežino ir Palangos saugumo skyrius. Palangiečiai linkę manyti, kad tai eilinė provokacija, kurios autorius praminė „Palangos gelbėjimo komitetu“ (tapatinant jį su „Jedinstvos“ organizacija).

Kadangi LDDP gavo maždaug 4-tadalį balsų, negu Seimo rinkimuose 1992 m. (32 proc.), tai gražus šūkis rinkimams, kampanijos metu TV ekrane: „Daugiau darbo, daugiau duonos, daugiau doros, daugiau teisingumo!“ (atrodo, kad toks buvo tekstas) pakibo ore — išėjo priešingai — keturiskart mažiau... LDDP Vilniaus mieste

turės tik 8, Šiauliuose — 5, Panevėžyje — 4 vietas. Kartu su Valstiečių partija Pasvalio rajone igijo 10 mandatų. Atskirai pagal sąrašą demokratai darbiečiai Pakruojo rajone gavo 12 vietų, 9 — Kedainių, po 8 Varėnos, Kelmės ir Joniškio, po 7 Šakių ir Zarasų rajonuose, Birštono mieste turi 1 mandatą.

Lietuvos lenkų rinkimų akcija rinkėjus sugebėjo „itinkinti“, net agitacija LTV buvo vedama ne valstybine kalba, bet valstybinėmis — lenku, rusų, gudų — kalbomis. Ši organizacija taip „išsimaigino“, kad savo kampanijos metu pradėjo didinti pretenzijas nuostatas, dėl kurių Teisingumo ministras griežtai perspėjo, nes tai buvo akivaizdus rinkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimas. Ši akcija Vilniaus mieste iškojo 11 mandatų, Visagino mieste — 6, Vilniaus rajone — 19, Šalčininkų — 13.

Turint galvoje, kad Tautos pažanga mėgino pritraukti rinkėjų dėmesį į savo partiją, liberalai taip pat, tikintis gauti kuo daugiau balsų iš jaunimo, rengė šiemis diskotekas. Tačiau gavosi šnipštasis — liberalai iš viso gavo tik 40 vietų, aplenkė Laisvės sąjungos vadovs V. Šustauskas ir kt. Į tarybą pagal sąrašą pateko ir pirmasis po atkurtos Nepriklausomos Lietuvos Kauno miesto meras V. Adomonis.

Jau kitą dieną po rinkimų, kuriuos ištinkančia persvara laimėjo Tėvynės sąjunga bei kitos dešiniojos politinės partijos, Lietuvos konservatorių surengtoje spaudos konferencijoje buvo pasakyta, kad Lietuva 1992 m. pasuko į kairę, o dabar renkasi dešinę. TS(LK) valdybos pirmininkas, ekspremjeras G. Vagnorius šakė: „Rezultatai liudija, kad žmonės LDDP skurdo ir korupcijos politikai nepritarė. Be to, jis pabrėžė, kad „sieksime konfrontacijos, bet bendradarbiavimo su valdančiąja partija“. Paklaustas, kaip pasikeis Lietuvos Seimas po savivaldybių rinkimų, atsakė, kad turėtų pasikeisti į teigiamą pusę. TS(LK) pirmininkas, Seimo opozicijos vadovs prof. V. Landsbergis pažymėjo, kad dabartinis LDDP pralaimėjimas „kur kas labiau triuškinantis negu dešiniųjų per Seimo rinkimus“. Jis sakė: „Mes sieksime visų demokratinėjų jėgų konsolidacijos, kad bendromis pastangomis būtų galima apriboti LDDP vienvaldystę“. Tėvynės sąjungos Seime frakcijos seniūnas dar pastebėjo, kad „rinkimų rezultatų vertinimas

pakankamai aiškus. Tai — totalinis LDDP pralaimėjimas“.

Lietuvos Krikščionių demokratų partijos, kuri taip pat turi nemažą vietų skaičių miestų ir rajonų savivaldybių tarybose, pirmininkas P. Katilius sakė, kad jie daug kur su konservatorių sudarys daugumą ir sieks nuširdaus ir vaisingo bendro darbo. Krikščionių demokratų Seime frakcijos seniūnas I. Uždavinys sakė, kad ši partija „jau lipa ant kulnų LDDP“, kuri dabar yra „tam tikro šoko būsenoje“. LDDP pralaimėjimas — tai labai akivaizdžiai matomas LDDP įtakos sumažėjimas“.

O socialdemokratų Seimo frakcijos narys V. Plečkaitis nedviprasmiškai tik pakartojo mums, visiems Tėvynės patriotams, labai gerai žinomą ir aiškų tiesą: „Tai rodo, kad Tėvynės sąjungos vadovo Vytauto Landsbergio autoritetas tarp dešiniųjų pažiūrų rinkėjų yra labai didelis“. Čia reikėtų pridurti, kad profesoriaus populiarumas buvo didelis ir tuomet, kai rinkimuose dėl Lietuvos prezidento posto kovoję šviesios atminties ambasadorius S. Lozoraitis. Deja, visoki „šaltinių“ pateiktais antipatiškais „rezultatais“ buvo ir tebėra „maitinamos“ kai kurios šalies masinės informacijos priemonės, kurios lyg ir formuoja visuomenės nuomonę.

Rinkimų rezultatais yra savotiškai sukrėsti ir patys LDDP vadovai. Iykykusiame Seimo LDDP frakcijos valdybos posėdyje, kuriame dalyvavo ir jos pirmininkas premjeras A. Šleževičius, nutarta sukurti anali- zės grupę (įdomu, ar ji bus finansuojama, jeigu taip, — iš kieno lėšų — Valstybės biudžeto ar LDDP lėšų) savivaldybių rinkimų rezultatams ir balsavimo motyvams aptarti. I tokią grupę įeina žinomi demokratai darbiečiai, užimantys valdžioje aukštus postus — G. Kirklis, J. Karosas, J. Bernatoniš, V. Petnevičius, I. Šiaulienė ir kt. LDDP priėjo išvados, kad viena didžiausių jų partijos pralaimėjimo rinkimuose priežasčių yra „spaudos kritika“, kuri savo straipsniais dariusi neigiamą įtaką LDDP. Apskritai masinės informacijos priemonės, „remdamos centrinę jėgą, padėjo dešiniesiems“... Vėliau posėdyje vis tik objektyvia pralaimėjimo priežastimi nurodyta ta pati „totalinė spaudos kritika“ prieš dabartinę valdžią. O kad nebūtų kaltinama dėl to centrinė valdžia, buvo pasiūlyta „atsakomybę perkelti vietos valdžios atstovams“. Na, bet kaip vienas iš LDDP narių išsireiškė, prisiminęs dar prieš 5 metus buvusią

ne LDDP, bet LKP, tiesiog „verkti prie kapo neverta“. Galiausiai vienas iš asmenybių išdrįso pripažinti, kad pralaimėjimui turėjo įtakos „nesustabdomas laukinis privatizavimas ir plaukimas pasroviui... Palaidydami diferenciaciją, kai vieni lobsta, o kiti skursta, tampame bananine respublika“. V. Petnevičius, Valstybinio saugumo komiteto pirmininkas, ragino keisti „frakcijos darbo stilių ir neįklimpti smulkmenėse“... O M. Stakvilevičius sakė turis bičiulio laiška (tokie „laiskai“, dargi kolektyviniai, būdavo populiarūs sovietmečiais), kuriuo noris perduoti siūlymą surengti LDDP neeilinį suvaizdavimą. Toks suvaizdavimas, aišku, aptartų LDDP programą bei „vargana padėtį“, be to, matyt, jis duotų paskatą ir galų gale įvesti „tvarką“ masinėse informacijos priemonėse, kad šios ateity, šiuokiu, „nepasitarant dešiniesiems“. LDDP frakcijos narys, pasakęs, kad „jei patys nepasipredžiam“, tai reikėtų „leisti kurtis kairiosioms jėgoms“. Na, tokiam pasiūlymui vargu ar ir patys LDDP nariai norėtų pritariti.

Nors jau pačią pirmą savaitę po rinkimų prasideda vieša kritika laimėjusiųjų dešiniųjų partijų, ypač Tėvynės sąjungos atžilgiui, bet pastarosios politinės organizacijos vadovas V. Landsbergis Lietuvos žmones ramina ir įtikina sakydamas, „dešiniojos partijos po rinkimų dėš visos pastangos, kad atkurtų žmonių pasitikėjimą valdžia“.

Tik ką praėję savivaldybių rinkimai išties akivaizdžiai padidė Lietuvos piliečių, visos tautos demokratinį sąmoningumą, ne tik politinę, bet ir ekonominę bei socialinę orientaciją. Badas ir skurdas, kuris jau kasdien beldžiasi į daugia- vaikių šeimų, pensininkų ir invalidų, bedarbių, nepasiturinčių gyventojų duris, paskatino persvarstyti galbūt praieityje padarytas lemtingas klaidas ir šiandien vėl imtis susigrąžinti tai, kas prieš porą su pusę metų taip lengvai „išbarstyta“. Bet, kaip liaudies išmintis sako, „geriau vėliau, negu niekad“. Tad „vežimas“ pajudėjo, pirmas išjudindamas sustabarėjusią ir neveiklį gautą iš ankstesnių laikų vietos valdžios, o vėliau palies ir aukštesios valdžios, esančios LDDP (buvusių komunistų) daugumos įtakoję, pamatus. Čia labai svarbus kiekvieno žmogaus aktyvumas: abejingumas niekada ir niekam gero dar nedavė. Tad belieka tikėtis šviesesnių dienelių.

Komunistai Amerikoje

Daugelis vyresniųjų atvykusių į JAV maždaug 1949-1950 m., be abejo, gerai prisimena senatoriaus Joseph R. McCarthy pavardę, kuri maždaug nuo 1950 m. buvo nuolat čia linkinuojamą su baime ir neapkvanta. Vieni jį laikė nepalaužiamu patriotu, kovojančiu prieš komunizmą; kiti kaltino pagrindinių demokratijos principų pažeidimu ir naujos „raganu medžioklės“ sukūrimu. Labiausiai jį pavardė ir metodus, iškant komunizmo simpatikų vyriausybės tarnautojų ir kituose žymesniuose JAV visuomenės sluoksniuose, savo negiamai propagandai panaudojo „vietiniai ir sovietiniai“ komunistai. McCarthy „apklau sinėjimu gadyne“ tęsėsi maždaug 1950-1954 metais, sukėlė kontroversiją ir įvelė į savo tinklą nemažai įtakingų žmonių. Kaip ir kiekviena tokio pobūdžio kampanija, sen. McCarthy pastangos dažnai „išeidavo iš ribų“. Nelyginant V. Kudirkos satyros „Cenzūros klausimas“ žandarų viršininkas, komunistinės veiklos tyrinėjimo komisija pradėjo matyti „raudoną spalvą“, kur jos nebuvo, ir per tą uolumą nukentėjo daug nekaltų žmonių.

Įdomu, kad po beveik 45 metų sen. McCarthy vel prisimintas žiniasklaidoje, bet šį kartą tonas jau visai kitoks. Staiga pasigirdo balsų, kad galbūt anuomet šis kontroversinis respublikonų partijos senatorius „ne taip toli prašovė pro šalį“.

Šis nuomonių pakitimas įvyko dėl to, kad š. m. balandžio 10 d. Yale University Press išleido stambų Theodore Draper veikalą „The Secret World of American Communism“. Knygai medžiaga rinkta buvusiuose sovietų archyvuose, kuriuos autorius vadina neišsemiamu autentišku informacijos šaltiniu apie komunizmo veiklą ne vien pačioje Rusijoje, bet tarp tautiniu mastu. Archyvuose autorius rado ir ko nesitikėjo — gerai dokumentuotą slaptą Amerikos komunistų partijos veiklą ir jai priklausiusius žmones, kurie dirbo Kremliaus naudai, išdavinėjo branduolinių ginklų, vyriausybės utarunų, apsiginklavimo ir kitas svarbias paslaptis.

Stebino ir Maskvai pasidavusių amerikiečių pavardes, nes jų tarpe yra stambų verslininkų, milijonieriu, vyriausybės tarnautojų, žurnalistų, iskan-

tant Pulitzer premijos laureatą „The Christian Science Monitor“ bendradarbį, žurn. Edmund Stevens. Pagal archyvų medžiagą, Stevens į JAV komjaunuolių eiles įstėjo 1938 m., o 1950 m., kai jis, pirmasis šio laikraščio nuolatiniu bendradarbiu, laimėjo Pulitzer, jau buvo tvirtas komunistų partijos narys. Stevens turėjo daug ryšių su žymniais bei įtakingais amerikiečiais, todėl jo paslaugas Maskva ypač vertino.

„The Christian Science Monitor“ balandžio 11 d. plačiai rašo apie minėtą knygą ir joje sukauptą medžiagą. Ją mačiusieji, cituojami dviejuose straipsniuose, stebisi ne tik medžiagos gausumu, bet ir netikėtumu. Dokumentai išryškina JAV komunistų partijos vykdytą špionažo veiklą ir gerai organizuotą šnipų tinklą, pavadintą „brolio-sūnaus“ (Brother-Son) vardu, kai amerikiečiams šnipams buvo skiriamas „vyresnyj“ špionas „brolis“ iš sovietijos, prižiūrejęs ju veiklą ir teikęs instrukcijas. Sakoma, kad nebuvo šiame krašte paslaptį, kurių nežinotų Maskvos agentai. Nepaisant, kad komunizmas siekė sunaikinti buržuaziją, JAV komunistų partijoje figūravo net tokie turtuoliai, kaip bilijonierius pramonininkas Armand Hammer.

Nes amerikiečius ši kontroversinė knygą gerokai sukrėtė, bet turbūt nei vieno lietuviu nenustebintų, nes mes, atvykę į šį kraštą, radome vešliai klestinčią lietuvių komunistų partiją, leidžiančią savo laikraštį, bendravusią su Kremliu, kam jie pabėgo iš „komunistinio rojaus“, sovietų atnešto Lietuvos. Buvo dirbančių Maskvai ir iš naujųjų ateivių tarpo — kai kurie žinomi asmenys, jų išdavikiškai veiklai paaiškėjus, sukėlė pasibaisėjimą ir pyktį. Be abejo, ne visi Maskvos agentai buvo atidengti, nes informacija apie po II pas. karo atvykusių lietuvių veiklą ir daugiau pasireiškiančius joje žmones, nuolat buvo siunčiama anapus „geležinės uždangos“.

Kažin, ar Maskvos (o gal ir Lietuvos?) slaptuose archyvuose nėra ir mūsų tautos išdaviku, bendrabavusių šiapus Atlanto ir šnipinėjusių savo tautiečius Kremliaus naudai, sąrašų? Tokiu informacine knyga mums tikrai būtų įdomi.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

58

— Tai sakyk, ar caro banką apvalei, ar armijos išdą sušlavė? Net pasinaudoti kaip reikiant nespėjai. O gal kam taupei, kokiam didesniai reikalui? Gal tebetiki, kad caras dar sugrįš ir pinigų susigrąžins? Jeigu carą truputį apvalei, gerą darbą padarei. Kaip partija sužinos, gal ko gera būsi net apdovanotas, didvyrio vardą gausi, bet...

— Be reikalo taip toli tamsta nugalvojai, — nebeiškenčiau. — Nieko neišvaliau, nieko nesušlaviau ir tą patį stalą gavau tik dvidešimt pirmas, o gal ir antrais metais. Jeigu ir būčiau žinojęs, kad kojos yra slėptuvė, jokios naudos nebebūtų buvę: pinigai seniai buvo praradę vertę. Pinigų būčiau atidavęs ir muziejui, o sau pasilikęs tik keletą, tik vaikams parodyti, kokie caro pinigai buvo. Čia pinigai buvusios ponijos ir manau, kad apie juos bus kam nors pasakyta tuose rankraščiuose. Ar galiau mesti akį, kas juose yra.

Bet jis mano žodžių lyg neišgirdo. — Tai nenori pripažinti, kad jie tavo? — Kaip galėčiau pripažinti. Kas ne mano, tai ne mano.

— Na pažūrėsim ir tuoj pamatysim. Duok kitą koją, — paskutinis sakinyus buvo viršininkui.

Tas atvertė kitą koją ir viršų. Tardytojas ją sugriebęs pasuko į vieną pusę, pasuko į kitą, paklibino, padaužė, vėl pasuko — koją nė iš vietos.

— Duok kitą. Viršininkas atsuko kitą, bet ir ta nesidavė pasukama.

— Leisk man, — pasisiūlė viršininkas, bet ir jam tebuvo tas pat.

Tada apžiūrėjo, kaip kojos įtaisytos, ikišęs ranka stalo vidun, apgrabi, persikreipęs pažiūrėjo, bet nežinau, ką tenai galėjo pamatyti, atsisuko į mane.

— Ką reikia padaryti, kad atleistų? — Ką atleistų? — paklausiau.

— Tu nelaikyk manęs durnium, — pašoko. — Kad atleistų kojas! Kad galima būtų atsukti. Supranti? O gal dar paaiškinti reikės?

— Kad tikrai nieko nežinau. Gavau jį kaip stalą. Visą laiką man buvo tik stalas. Nė sapne nesapnavau, kad jame būtų kokios slėptuvės.

— Jei tebesapnuoji, tai reikia pažadinti, — metė man, o nusisukęs į viršininką pasakė:

— Eik, surask kirvį. Ir kuo pamušti, — pridėjo, kai milicininkas jau ėjo pro duris.

Pasilikęs dar gerokai pagrabė po stalo vidun, nagų pakrapštė tą vietą, kur aną koją atsisuko.

— Tai sakai, nieko nežinai? — atsigrįžo į mane.

— Tikrai nežinau. Dabar žinau, bet pirmą tikrai nežinojau. O tase kitose turbūt tikrai nieko nėra. Kam reikėjo slėptuvės, užteko vienos.

— Gudrus. Vis kaip nors mintį nusukti į savo pusę. Kodėl negalėtumėm pasikalbėti paprastai ir atvirai. Pirmą valdėt jūs, darbininkam kailį nėrėt, atsitiko, kad raudonoji armija mūsų pasigailėjo, ir dabar valdom darbininkai. Kam šiaušti. Mes nė nemanom jums kailio nerti. Tik būkite kartu su mumis. Jeigu didžiulė banga pradėjo per pasaulį risti, ji nusiris ir ligi pasaulio galo. Kas riedės su ja, to bus viskas, kas mėgins spir-

tis, bus nuskindintas. Rodos tiek nedaug tereikia turėti galvoje, kad tą suprastum, o vis tiek nesuprandu. Ir tu pats, rodos, ir galva turėtum, ir dar tiek metų kitos mokei, bet nesupranti, kas vyksta, nesupranti, kas turi įvykti. Dar galima būtų suprasti, kad tokie įvykiai netelpa į sukvalifintą galvą. Per tiek metų juk prisigėrei visokio buržuazinio raugo, bet kam spirties. Juk žinok tokios prasiveržusios galybės nesulaikysi, tai kam prieštarauji?

Toks puolimas man nieko gera nežadėjo, bet jutau, kad reikia ką pasakyti.

— Neprieštarauju ir nesispiriu. Man visą gyvenimą terūpėjo į tamąs nugrįstų žmonių akis pratrinti, kad matytų ne vien apie save, bet ir toliau...

— Ne apie tą aš kalbu. Aš kalbu apie dabar. „Neprieštarauju, nesispiriu“, o kodėl užsispyrei dėl to gal, atsiprašant, visiškai sušikto pistoleto? Kodėl neatidavei, kai buvo pasakyta atiduoti? Neprieštarauju...

Per galvą perbėgo labai kvaila mintis ir lepletelevai — Jeigu būčiau žinojęs, kad taip bus, būčiau tyčia koki nusipirkęs. Būčiau turėjęs ką atiduoti, — išokau į dar pasinešusį ką pasakyti, o jis staiga sustojo, įsiremė į šonus ir valandėlę žiūrėjo tiesiai į akis. Supratau, kad kažin ką negerą pasakiau, bet negalėjau sumesti ką.

— Aha! — staiga prašokė ir žengė žingsnį artyn. — Aha! — pakartojo. — Parodei, kas už tą baltą dantų. Apgauti. Tik apgauti. Gana apgaudinėjai bemokslis darbo žmones, bet ne ant tokio pataikei. Pirkta atidavęs, o aną pasilikęs. Pasilikęs tą, su kuriuo įpratęs šaudyti. Kuris taip limpa prie rankos, jog žinai, kad neprausi.

Ar taip? Sakyk, ar... Tuo tarpu sugrįžo viršininkas, ir tardytojas paskutinius žodžius nurijo.

Viršininkas atsisėdė kirvį į metrini, apvalų medžio gabalą. Turbūt iš dar nesupjauštų malkų.

Tardytojas įsiūlė kirvį. Pasitū padaužė stalą koją, nagų pabraukė tą vietą, kur aną atsisuko, dar padaužė, pamėgino suksti, koją nepajudėjo. Atsigrįžė į mane.

— Ką reikia padaryti, kad atsisuktų? — paklausė rankoje sūpuodamas kirvį.

— Jau sakiau, kad nežinau. Nežinojau, nė kad ana atskama Turbut ji viena ir tebuvo taip padaryta.

— Kaip su pistoletu, — išsiūpė. — Kai vieną atiduosiu kito nereškos. Ar ne?

— Apversk aukštelininką, — pasakė nusisukęs į viršininką.

Tas apvertė stalą kojomis į viršų. Tardytojas užsimojo ir kirtė į koją, bet nepataikė, tik nusklembė poros ištekintų burbulų žonus, o kirvis nulėkė pro pat dešinę koją. „Gerai, kad nebuvo išsižergęs, būtų gavęs tiesiai į blauzdą“, pagalvoju, bet nieko nesakiau, nors ir buvau pilnas baimės; kas atsitiktų, jeigu, užuot skėlęs stalo koją, perskeltų savo. Emė net noras pasišlyti, kad duotų man ir dar pasakyti, kad kirviu pataikyti irgi reikia turėti ne tik gerą akį, bet ir darbininko darbą, gerai išmanyti. Žodžiai spragėjo galvoje, bet tylėjau. Nežmoniška galėjau stalo, su kuriuo beveik per dvidešimt metų buvau taip susigyvenęs, kaip gal kitas su savo vaiku. Žinojau, kad jis dabar viskas, o aš niekas, ir kalbėti apie koki būožinio palikimą stalo verta būtų nusikaltimas.

Užsimojo kitą sykį, bet kirvis vėl nuėjo paskliudomis. Viršininkas pažiūrėjo į mane, lyg norėdamas šyptelei, bet išsilikė labai rimtas.

Tardytojas pakėlė kirvį, pažiūrėjo į ašmenis.

— Velniai! Nė padoraus kirvio nedavė, — nusikeikė. — Gal duok man pamėginti, — pasakė viršininkas, bet tardytojas, lyg jo negirdėjęs, užstatė kirvį ant kojos ir pasakė:

— Pamušk! (Bus daugiau)

Pieta. Pieš. ses. Mercedes

LIETUVOS JAUNUOLIO KELIAI Į ATEITĮ

ANTANAS KARČIAUSKAS

Dabartinis Lietuvos jaunuolis – tai mūsų jau sugriuvusios (o gal dar begriūvančios) bei naujai besikuriančios valstybinės santvarkos, gyvenimo būdo ir filosofijos nenumaldomai blaškoma auka. Jame pastebėjimas nemaža abejingumo, atžargarumo, atsakomybės jausmo trūkumą, kurie yra paldėti iš „degradavusio komunizmo“. Bet taip pat jame aptiksime tam tikrą išlepimą, komforto troškimą, pasipūteliskumą. Tai jau iš Vakarų pasaulio pasiimtoms nedorybės. Taigi, Lietuvos jaunuolis pergyvena santvarkų, ideologijų ir filosofijų sandūrą. O apsisprendimas tokiose situacijose visuomet yra sudėtingas bei problematiškas.

Mes, krikščionys, remdami tuo, kad Dievas yra visko pradžia ir pabaiga, kad jis yra visiškas ir visagalis, jaučiamės neretai jo apeisti ar net nuskrįstus, kuomet stebime dabartinius įvykius pasaulyje ar tautų istorijos raidą. Mums iškyla klausimas, kaip Dievas, kuris žino visą ateitį ir, primityviai sakant, žmonių istoriją turi suplanavęs ant popieriaus lapo, galėjo prileisti Hitlerio ar Stalino viešpatavimą, žydų tautos genocidą, karą Čekėnijoje. Juk tai kainavo milijonų gyvybes. Šio klausimo svarstymas priveda net iki abejonių Dievo egzistencija. Tačiau mes, krikščionys, atsakymą į šią dilemą randame tame, kad žmogui suteikta pasirinkimo tarp gėrio ir blogio laisvė. Tai reiškia, kad Dievo ateities koncepcijose tiek gėris, tiek blogis visai pateisinami ir teisėti užprogramuoti. Ši išvada mus veikia pesimistiškai. Primityviai sakant, jei Viešpats numetė tautai nelaimę, tai ji ir turės įvykti ir visai neverta tam priešintis, o belieka tik „sėdėti sudėjus rankas“.

Tačiau ši išvada yra klaidinga ir antikrikščioniška. Teisingas kelias yra ne norėti pakeisti Dievo programas, bet jose, nepaisant ar tai būtų žmonių raidos krizė, ar suklestėjimas, funkcionuoti kaip veiksnys, traukiantis į gėrį, į pozityviausę, kaip žmogus, kuris visada laisvai apsisprendžia už gera, už kūrybą ir prieš naikinimą.

Taigi mes, lietuviai, krikščio-

nys, matydami visos Lietuvos istorijos klaidas (mūsų akimis), valstybingumo ar tautiškumo krizes, nuoskriaudas iš kitų tautų pusės, nedrįskime kaltinti Dievo ir savo likimo, nes, kas išgyventa, turėjo būti išgyventa. Tad išlikime amžinai optimistais, priklausydami kūrėjams, bet ne naikintojams. Tuo būdu, mes išpildysime savo pareigą kaip jaunuoliai ir kaip lietuviai, veddami Lietuvą iš sunkios padėties.

Nusileidami į savo kasdienšką realybę, remkimes seniai patvirtintu principu, kuris teigia, jog mokytis reikia iš klaidų. Nagrinėjime savo istorijos klaidas ir, kas labai svarbu, tuo neapsiribodami, kritiškai žvelkime į kitų tautų istorinę raidą.

Nemanau, kad Lietuva galėtų grįžti į seną praeitį, „komunistinę“ santvarką, kurią čekų filosofas Karel Kosik apibūdina kaip „anoniminę biurokratijos diktatūrą“. Nors vienas toks simptomas yra: iškilus ekonominiams sunkumams, į Lietuvos parlamentą buvo išrinkti senieji komunistai. Iš vienos pusės nederą nuvertinti Lietuvos žmonių „laisvos valios“, tačiau, antra vertus, ši faktą galima laikyti neapgalvotu skėstančiojo griebimusi už šiaudų. Neigiamaisi „komunistinės“ santvarkos elementai yra privačios apsisprendimo laisvės, privačios iniciatyvos ir galiausiai kiekvieno žmogaus asmenybės atėmimas ir pavidimas į partijos globą. Kūrybinės žmogaus pajėgos buvo partijos normų apribotos, neretai visai atimtos, o ne vienas buvo už jas nubauostas.

Šio auklėjimo padariniai yra akivaizdūs dabar, kai tenka patiemis spręsti tolesni savo valstybės ir ūkio vystymąsi, kai kiekvienam asmeniui, o ypač jaunuoliui, tenka svarstyti ateities planus.

Žvelgiant į mūsų Europos kaimynų vystymosi negeroves, kritikuotina yra to paties filosofo apibrėžta „anoniminė rinkos ir jos dvasios diktatūra“. Ekonominis atžvilgiu, žmogus, kuris šioje sistemoje vienas svarbiausių, tampa vien tik vartotoju, atsiliepiantį ir pasiūlą ir tuo būdu didinančių gamintojų pelnus. Šios diktatūros problema

tiškumas slypi tame, kad gamintojas bet kokiomis sąlygomis siekia pelno, užmerkdamas akis prieš žmogiškos prigimties ir moralės normas. Ši diktatūra negailestingai dirba žmogaus nesugebėjimo atsakyti malonumų, potraukių ir instinktyvų sąskaita bei išiuo juos reklamos pagalba silpnos valios žmogui, tuo padarydama jį priklausomą nuo šios diktatūros ir galiausiai – paversdama žmogų savo užgaidų auka. Norėtumėte tikėti, kad tai neįvyks, o svarbiausias tikslas dabartinės jaunuomenės auklėjime – apsaugoti ją nuo ekonominės dvasios vergovės.

Kiekvieno jaunuolio auklėjime, o tuo pačiu ir visos jaunuomenės vystymyje, viena didžiausių rolių atlieka tėvai. Mes žavimės ir didžiujamės 19-ojo amžiaus Valančiaus švietėjiškos eros tėvais, o ypač mums įstrigęs paveikslas motinos, verpiančios rateliu, pasisodinusios ant kelių vaikų ir mokinančios skaityti iš maldaknygės; mus žavi knygnešybos fenomenas, daraktorių veikla, juo labiau, kad iš panašioje dvasioje iškilo ir tokie mūsų tautos didžiūnai, kaip Maironis, Kudirkas, Basanavičius. Tačiau visa tai – rusifikacijos ir carinės Rusijos priespaudos išdava. Viena iš paskatų šiam tautiniam atgimimui yra pasamonėje slypinti tiesa, kad siekiu ir noriu to, kas draudžiama. Panašios formos buvo ir šio amžiaus aštunto dešimtmečio išsivadavimas.

Dabar ši sąlygos visai pasikeitė: mes turime valstybinę laisvę, niekas mūsų nerusifikuoja, netremia ir necenzūruoja, o tautinis užsiedimas blėsta ne dienomis, bet tiesiog valandomis. Pirmiausia, daugelis įsivaizduoja, kad, pasiekus valstybinę nepriklausomybę, tautos kaip vieneto, kaip vienos šeimos tautų bendrijoje, tikslas pasiektas ir gyvendintasi, ir tuo būdu, nematant tolimesnių esminių tikslų, tautos identiteto vystymasis sustoja. Bet, kadangi bet koks gyventi neišvini, tai jo vieton statomas ekonominis valstybės išsivystymas, kas, beje, yra svarbu, bet neturi būti statoma į aukščiausią vietą. Antras faktorius – tai smunkantis pragyvenimo lygis, nesbivystanti ekonomika, didėjantys socialiniai skirtumai, kurie neapsakomai nuvylė daugelį lietuvių ir atėmė bet kokį norą dirbti.

Išeitis iš šios padėties, mano manymu, būtų kantriu darbu ir idealais grindžiamas „pasilikimas Lietuvoje“. Tą turi įsisąmoninti ir visuomenė, ir ypač jaunuomenė, bei šiuo keliu eiti į ateitį. Nereikia lietuviams ir Lietuvai bėgti į rytus ar į vakarus, kas dabar populiariau: lietuviams reikia išlikti Lietuvoje bei „nepasiduoti“ vokiečiams ar amerikiečiams. Te nebūna mūsų didžiausias tikslas padidinti politinę Europos teritoriją. Mes neturime leisti Vakarų europiejiams, bet turime praturtinti Europos kultūrą savo lietuviškumu.

Daugelis užsieniečių, kurie mato Lietuvos šviesuomenę ir bažnyčiose besilankančius žmones, lieka sužavėti mūsų gyvo pajautimo, kas šventa, mūsų širdim persunktos bažnytinės tradicijos. Jie iš pirmo žvilgsnio neįžvelgia penkiasdešimties metų antspaudo mūmyse, kurį mes privalome ištrinti, puoselėdami savo širdis ir dvasią bei jas atsinešdami į „rinkos diktatūros dvasią“ persunktą Europą.

KODĖL VENGIAMA PAPAŠYTI?

Kai kurių žmonių net ir žemės drebjimas neišjudina iš vietos. Kai Japonijoje Kobi miestas sunaikino milžiniškas žemės drebjimas, Japonijos valdžia nieko nedarė. Jie laukė vietinės valdžios kvietimo siūsti pagalbą. Vietinė valdžia nežinojo, kad reikia šios pagalbos prašyti, ir taip daug valandų prabėgo. Tūkstančiai žmonių gulėjo prispausti namų griuvėsių, šimtai sudegė, kai kilo gaisrai, šimtai tūkstančių buvo be vandens, maisto ir nakvynės, o valdžia nieko nedarė.

Šis faktas nustebino pasaulio spaudą, nes japonai yra labai organizuota tauta ir visi teigė, kad jie yra pasiruošę žemės drebjimui. Tuo tarpu meksikiečiai, nepažinę technškai ir nepasižymintys organizuotumu, žymiai greičiau atsiliepė į žemės drebjimo problemas, kai drebjimas sugriovė Meksikos sostinę. Japoniška kultūra gyvena pagal savo taisykles ir korektišką elgseną. Šios nelaimės atveju šimtai žmonių mirė, nes valstybės vadams rūpėjo savo sudaryti įstatymai, todėl, neorganizavo greitosios pagalbos.

Panašūs dalykai vyksta ir Lietuvoje. Sudrebejo ir subyrėjo socialinės struktūros ir valstybė nepajėgia suorganizuoti ir parūpinti piliečiams būtiniausių reikmenų: šilumos, maisto ir medicinos. Katastrofiškų trūkumų atsirado medicinos sistemoje. Įvairūs pasaulio kraštai, o ypač užsienio lietuviai, griebiasi padėti Lietuvos mediciniams ir parūpinti reikmenų. Užsienio lietuviai net suorganizavo naujas organizacijas, kurios teiktų šią pagalbą. „Mercy Lift“, „Vaikų viltis“ atlieka milžinišką pagalbą darba.

Tuo mes daugiau nuveiksime, negu bandydami įsibrauti į Europos Sąjungą su lietuviškais gaminiiais. Ir prie bendrų „Europos namų“ statybos prisidėkime ne tiek ekonomikai, kiek atsinešdami didelius žmogiškus, kultūrinius ir religinius kerntinius akmenis.

Tebūna kiekvieno Lietuvos jaunuolio keliai į ateitį grįsti savo paties vidinės laisvės puoselėjimo bei lietuviško identiteto ugdymo Europos ir viso pasaulio tautų būryje akmeimis.

„Balfas“, „Vyčiai“, „Labdarių sąjunga“ teikia humanitarinę pagalbą. Tarybiškai išauklėti žmonės išgirsta žodžius, kurių prasmės nežino: „viltis“, „gaillestis“, „labdara“.

Jau praėjo ketveri nepriklausomybės metai, bet iki šiol Lietuvos valdžia oficialiai nėra Amerikos paprašiusi mediciniškos pagalbos. Net prezidentas A. Brazauskas niekada dar nėra iševijęs lietuvių paprašęs medicininės pagalbos. Kai pagaliau prezidentas A. Brazauskas nuėjo aplankyti „Mercy Lift“ operaciją, jis pasakė: „Mums daug ko trūksta, mes pagalbą priimame“. Kodėl Lietuvos valdžia atsisako atsiųsti laiška, prašydama mediciniškos pagalbos sergantiems Lietuvoje? Amerikos lietuviai beldžiasi į Amerikos pareigūnų duris, visokiais keliais ieško pagalbos Lietuvai, o Amerikos pareigūnai atsako, kad jie niekad nėra gavę pagalbos prašymo iš pačios Lietuvos. Tai sudaro didelius sunkumus organizuojant šią medicinišką pagalbą.

Kodėl taip yra? Iševija nori padėti savo broliams lietuviams, patekusiems į nelaimę. Ar gali būti, kad Lietuvos valdininkai vis dar stato politinę ideologiją virš Lietuvos žmonių gyvybių? Ar buvę komunistai atsisako „nusižeminti“ ir prašyti mediciniškos pagalbos iš kapitalistinės Amerikos ir „buržuazinės“ iševijos, kurią tiek metų laikė priešu?

Labdarių Sąjunga lapkričio mėnesį pasveikino dr. Antaną Vinkų su Lietuvos Sveikatos ministro pareigomis ir pasiūlė jaunus Amerikos gydytojus, norinčius padirbėti Lietuvoje. Dr. Vinkaus atsakymas: „Taip pat ir dėl jūsų jaunų gydytojų noro padirbėti Lietuvoje kol kas yra sunku atsakyti, nes kaip tik šiuo metu yra svarstomi ministerijos kadru klausimai“.

Kristaus laikais tik tarnai nuplaudavo svečių apdulėjusias kojas, nepaisydamos Petro proteto. Kada lietuviai išmoks, kad tikras gyvenimas nėra politika, nei taisyklės, nei savęs apūpinimas, bet tarnavimas kitiems?

Linas Sidrys, M.D.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS
Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Būn. 708-499-7000 Res. 312-778-3071
Fax. 708-499-7008 Pager 312-308-0307

IEŠKO DARBO

48 m. moteris ieško darbo
Susikalba angliškai. Turi rekomendaciją.
Skambinti: **312-925-5565**

29 m. moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti pagyvenusius žmones, vaikus. Tinka valymo darbai, tik dienomis. Susikalba angliškai.
Tel. 312-471-9029

MISCELLANEOUS

KEST CONSTRUCTION, INC.
Kokybiška nauja statyba ar remontas.
312-767-6191
Kęstutis Rekašius

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VYRYKLAS, ORO VENTILUUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

Kokybiškai atlieku visus remontus ir įvairius kitus namų apyvokos darbus. Pigiai, greitai ir sąžiningai. Turio rekomendacijas.
Tel. 708-656-6599

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ
Visiems klientams linki **B & D LOUNGE**
6600 S. Kedzie
Chicago, IL
Tel. 312-925-6264
Lietuviška muzika ir šokiai kiekvieną penktą, šeštą ir sekmą.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. **MAISTO SIUNTINIAI** nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

REAL ESTATE

GREIT PARUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Arches Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarimus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Wahtonaw apyl. \$428 | mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis į Alma: 312-478-8727.

HELP WANTED

Čikagos kompanija, dirbanti kultūros ir mokslo srityje, ieško žmogaus koordinuoti ryšiams su visuomenei. Būtina kalbėti lietuviškai ir angliškai. Pirmenybė galinčiam dirbti su kompiuteriu. Prašome siųsti resume adresu **P.O. Box 14517, Chicago IL 60614**.

NORĖTUMĖTE VAIDINTI TELEVIZIJOS REKLAMOSE?

Reikalingi ir vaikai, ir suaugę, ir senesnio amžiaus asmenys. Patyrimas nebūtinus. Kreiptis: **1-800-843-4716**

Reikalingos kvalifikuotos sluvėjos. Atlyginimas už padarytą darbą. Teirautis: **312-283-1454**

Kviečiame Visus...

...į Lietuvos Jaunimo Sąjungos DC Skryiaus Septintąjį Politinį Seminarą, kuris įvyks Washington, DC, 1995 m. gegužės mėn 5-7 dd.

REGISTRACIJOS VIETOSIJE (vakare)

SEMINARO KAINOS
US\$65.00 iki 4/17/95 US\$70.00 po 4/17/95
US\$21.00 registracijos užsienio piliečiams su ankstyva seminaro registracija, ir US\$41.00 vietos.

PNK LAIDINIS 5.5.1995

- Registracija Dirkseno Senato Pastate
- Aplie NATO Integracija
- dr. Vytautas Zubys, Lietuvos Ambasada, Vašingtonas
- „Congressional Briefing“
- Acta Historiograf, JAV I.B. Būstinė
- Sužinoti su JAV istorija
- „State Department Briefing“
- Department of Defense, State Department, ir Agency for International Development pranešimai.

SESE LAIDINIS 5.6.1995

- Registracija Viešbutyje
- Maršalimo Gallingbės Lietuvoje
- Kerry Stromberg
- Karališkosios Raimos
- dr. Phil Petersen, Peace Foundation
- Užsienio Pagalba Lietovai
- Algo Rimas
- JAV IJNS Metinis Savaitėlavimas ir Centro Valdymo Rinkimai
- pirm. Viktoras Kaufmanas
- Sokilai

SKAIDININIS 5.7.1995

- Milėna Lietuvos Ambasadoje
- Ann. A. Sausulitis
- Užsienybas ir Vaisis

Seminaro programa gali keistis

HYATT ARLINGTON HOTEL
1325 Wilson Blvd.
Arlington, VA 22209
(703) 525-1234

Gauti kambarius nuolat, rikius paminėti grupės vardu: „Lithuanian American Youth Assn.“ iki 1995 m. balandžio mėn 17 d.

Papildomi informacijai bei registracijai prašome kreiptis į Viktorą Kaufmaną, JAV IJNS-DC, 5628 Kirkham Ct., Springfield, Virginia 22151-1708 tel. (703)903-5161 fax (703)642-8795

We Ship UPS 312-434-9766

Užsilnam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi Lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

A.A. DR. ADOLFAS BALTRUKĖNAS

Po sėkmingos širdies operacijos, kitoms negalėms susikomplicavus, du mėnesius dėl gyvybės kovojęs dr. Adolfas Baltrukėnas mirė Hollywood Memorial ligoninėje, Hollywood, FL, 1995 m. kovo 8 dieną.

Mudviejų gimtines skyrė nepilnas kilometras. Amžių — nepilni ketveri metai. Trumpai kartu lankėm pradinę mokyklą ir gimnaziją. Po to daugelį metų nebesusitikome. Suartėjome Floridoje. Sveikatai tolydžio blogėjant, jis man patikėjo keletą biografinių duomenų ir sutiko, kad jį spaudoje prisiminčiau, jei pirma manęs negrįžtamai iškeliautų.

Adolfas gimė 1917 metų birželio 17 dieną Paluolio vienkietėje, Kamajų vls., Rokiškio apskrityje. Po baudžiavos įkurtą dviejų sodybų vienkiemį supo iš vakarų Rudžių kaimas (mano tėviškė), iš šiaurės-baičių užakti Luolio ežeras, iš rytų — Vilkiškių miškas, iš pietų — Kamajų miestelis. Vienkiemiu vardą teikė Luolio upeliukas, Paluolio galulauke iš ežero i Setekšnos upę nuvinguriuojas.

Adolfo tėvai — Ona Jasevičiūtė-Vilutienė ir Jonas Baltrukėnas, į jaunos našlės ūkį atėjęs užkuriu, žemdirbiu, be Adolfo, jauniausiojo, auginę Baltrukėno posūnį Kazimierą Vilutį ir dar du bendrus sūnus — Joną ir Antaną.

Adolfo vaikystė ir ankstyva jaunystė buvo apstė visokių nepritrėklių. Lankydamas Kamajų pr. mokyklą stokojo geresnių draugių ir apavo. Kai su K. Vilučiu žemę pasidalinę tėvai kūrėsi naujoje gyvenvietėje, talčinu gyvenamo namo statyboje. Prisimindavo: paduodamas glebelius stogo skiedrų („skindelių“), besukubedamas paslydo, nuriudėjo ir žnegetelėjo; sunkiau nesusižeidė, tik išsigando.

Vokietijon traukėsi garlaivių „Lit(h)uonica“, kursuojančių tarp Kauno ir Klaipėdos, bet paskutinę kelionę atlikusiu iki Dancigo. Laive dirbo pečkuriu. Kartu plaukė vienos Kauno ligoninės gail. seselė Stasė Grigaitė su kuria po karo, 1946 m. kovo 4 d., Adolfas susituokė. Po daugelio kelionių, mirties pavojų, sunkių darbų ir visokių nuotykių, tik 1945 m. grįžo į Marburgo un-tą, kuriame gydytojo diplomą gavo 1948 metais, jau būdamas vienos dukrelės tėvas. Beje, studijas Marburge vienu metu sunkino ir tai, kad abu su Stase, po pirmo skryningo, buvo išmesti iš D.P. stovyklos, įskundus jį „dirbo vokiečių karo laive“.

Ameriką, Bostoną, pasiekė 1949 birželio 24 d. Gydytojo Jamaica Hosp., NY, trumpai Čikagoje ir 25-rius metus (1956-1981) turėjo savo kabinetą Akron, OH. Sunkiai susirgęs kabinetą uždarė ir abu su Stase išsikūrė Dania, FL, kurorte.

Per 25-rius profesinio darbo metais Adolfas turėjo nesukrovė. Jo ir Stasės didžiausias turtas — trys išmokslinti vaikai: Rūta — psichologė, Ph.D., Vytautas — anglų kalbos specialistas, Daiva — biologė, vėliau ir R.N.

Pagal išgales Adolfas buvo dosnus visokioms išveikšioms lietuviškos apraiškos. Siuntiniai bei doleriai rėmė gimines Lietuvoje. Mėgo dailę — lietuvių menininkų paveikslais buvo nukabinėtos visos sienos. Skaityt ir rėmė lietuvišką spaudą. Domėjosi lietuvių veikle, nors dėl nesveikatos tik pasyviai joje tedalyvavo. Džiaugėsi Lietuvos laisve ir sirgto sirgo dabartinėmis jos nesėkmėmis. Lietuvoje apsilankymą 1989 m. vasarą laikė didžiausiu, brangiausiu įvykiu per 40 metų. Labai mėgo keliauti, o nebeapjėgdamas į tolimas keliones leisti, bent apie jas kalbėdavau. Patetiškai atrodė prieš keletą metų ant tako priešais garažą pastatytas „motorinis namas“ ant ratų („vanas“), pilnai paruoštas kelionėms, kurių niekada nebus. Aplink jį vaikstant buvo galima svajoti, kad kada nors, „kai sveikata pagerės“, jiedu su Stase važiuos ir važiuos tūkstančius mylių, į Californijos, Uthos ir Alaskos parkus. Užpernai tas vežimas nuo tako dingo...

Dr. Adolfas Baltrukėnas.

Daktaro Adolfo kūnas buvo pašarvotas Pancieria Funeral Home šerminėje, Hollywood, FL. Kovo 10 d. popietį įvyko lietuviškas atsisveikinimas. Kun. Vytautas Pikturna apie velionį kalbėjo lietuvių poetų citatomis. Elena Jonušienė pateikė biografinių duomenų, prisiminė jo labdaringumą. Dr. Vytautas Majauskas, bendramiškis, kartu studijavęs, išskėlė Adolfo ramų, draugišką būdą. Dr. Birutė Pautienytė atsisveikino Miami Lietuvių klubo vardu. Pabaigai nuaidėjo „Marija, Marija“ ir Tautos himnas. Tą patį vakarą, po maldų už velionio sielą, kun. James Glennon išskėlė jo humoro jausmą ir kantrumą.

Kovo 11 rytą, Resurrection bažnyčioje, Dania, FL, kun. James Glennon aukojo gedulines šv. Mišias, kurių metu skaitymus atliko velionio dukterė Rūta ir dukraitė Teresėlė. Iš čia Adolfo kūnas buvo nuvežtas į krematoriumą. Pelenų urna vėliau bus palaidota šeimos kape Akron, OH.

Paskutinių kelerių metų laiškus man Adolfas užbaigėdavo savaip sudėstytais Antano Vaičiūčio žodžiais: „Gyvenimo mano saulutė jau leidžias, jau leidžias...“ Ji nusileido, nebeužbaigus 78-tųjų amžiaus metų, dar kartą nebeaplinkius tėvynės Lietuvos, nebeaplinkius žaviųjų Amerikos kalnų bei parkų. Tikėjome, kad graži Adolfo siela iš Tenajos mato tėvynę, tėviškę, visus kalnus, visus parkus ir daug, daug daugiau...

Per 25-rius profesinio darbo

Alfonsas Nakas

A.A. DR. POŽELAITĖ JŪREVIČIENĖ

Rozalija Poželaitė Jūrevičienė.

Sunku buvo patikėti gavus žinią iš Lietuvos, kad š.m. sausio 9 d. savo namuose staiga mirė kolegė dantų gydytoja Razytė Poželaitė. Dar praėjusią vasarą, kai iškilmingai atšventėm gautą diplomą 50 metų, Razytė buvo pilna gyvybės, linksma, energinga, pilna visokių planų. Mudvi nepasilsėdamos kopėme į Trijų Kryžių kalną, ten gerėjome Vilniaus miesto panorama. „Žiūrėk, koks gražus mūsų Vilnius“, kalbėjo ji. Rasų kapinėse aplankėme žymių žmonių kapus, apie kai kuriuos Razytė dar kai ką papasakojo, paaiškino.

O dabar aš turiu kalbėti apie ją, jau mirusią. 1938 m. R. Poželaitė baigė Linkuvos gimnaziją ir rudenį Kauno Vytauto Didžiojo universitete pradėjo studijuoti odontologiją. Ištekėjusi už inž. Algirdo Jūrevičiaus, ilgesnį laiką gyveno Vilniuje, kur dirbo pagal savo specialybę. Pasakojo man, kad darbe teko nu-

kentėti nuo savo kolegų. Gal tai, o gal ir prasidėjusi liga, privertė ją palikti darbą. Štai ką rašė man laiške jos dukterė Živilė: „Daugiau kaip 15 metų Mamytę kankino astma, ir gausybė vaistų visai nusišalino Jos širdį. Tačiau nei bėdos, nei ligos, nei rūpestiai nenugalėjo noro gyventi. Kiek perskaityta knygų, parašyta laišku! Kas suskaičiuos padėkos žodžius tų žmonių, kuriuos išvadavo nuo skausmų per 35-rius darbo metus. O kokio didumo vainiką galima būtų supinti iš Jos išaugintų ir išdovanotų gėlių? Mamytės gerumas taip traukė žmones, kad atsisveikinti ir palydėti į paskutinę kelionę susirinko daugybė draugų, pažįstamų ir giminių iš visos Lietuvos. Tą snieguotą žiemos dieną pražydo žiedais ir vainikais kapelis Vilniaus pušynely...“

Prisimena ir man mūsų atsisveikinimas aną vasarą Vilniuje. Kaip dabar matau Tave, Razytė, Tavo liūdną akių žvilgsnį, draugišką ilgęsi, ramos paspaudimą ir tą didžiulę puokštę nuostabių, pačios išaugintų rožių. Užtekai jų visiems, ir gyviems, ir mirusiems...

Liūdi Tavęs mylintis vyras Algirdas, Tavo taip nuoširdžiai slaugytas po dalinio paralyžiaus, liūdi dukra Živilė, sūnus Donatas ir šeši anūkeliai. Liūdimė ir mes, kurso draugės. Teglaudžia Tave geroji žemė ir ošia Tau Vilniaus pušynėliai.

L. Baltrušaitienė

A.†A. ONA BRADŪNAITĖ KEMEŽIENĖ

Gyveno Waterbury, Connecticut. Mirė 1995 m. balandžio 9 d., 4:32 val. p.p., sulaukusi 70 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Alvito parapijoje, Kiršų kaime. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, sūnus Petras su žmona Helen, dukterė Ramutė Kazlauskienė su vyru Vidu; Lietuvoje, brolis Kazys Bradūnas su žmona Kazyte; Baltimorėje brolis Juozas Bradūnas; Havajuose krikšto dukterė Elenutė Bradūnaitė-Aglauskienė su vyru Audriumi ir šeima; dukterė Lionė Kazlauskienė su vyru Andriumi ir šeima ir sūnėnas Jurgis Bradūnas su žmona Loreta ir šeima. Pusešerės su šeimomis: Ursulė Krisiūnienė, Marytė Salikienė, Jadvyga Dambrauskienė, Onutė Černienė. Pusbroliai Vincas Bradūnas su šeima, Albinas Krakaitis su žmona Ona, dr. Bronius Krakaitis ir daug giminių Lietuvoje.

Priklausė įvairioms organizacijoms. Kūnas pašarvotas antradienį, balandžio 11 d. nuo 5 iki 9 v.v. Stokes Funeral Home, 134 Highland Ave, Waterbury, CT. Trečiadienį, balandžio 12 d. velionė bus atlydėta į Šv. Juozapo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 v.r. gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus pervežta į Čikagą. Čikagoje bus pašarvota balandžio 17 d., pirmadienį nuo 5 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvykis balandžio 18 d., antradienį. Iš laidojimo namų bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, dukterė, sūnus, marti, žentas ir giminės.

Laidotuvių direktorius D. A. Petkus/D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.

KLEMUI JURGĖLAI

mirus, žmonai IRENAI, dukroms — LINDAI ir RŪTAI su šeima, sesei ELENAI Lietuvoje, broliui BRONIUI Australijoje ir kitiems giminiams reiškiame nuoširdžiai užuojautą.

Genė ir Adolfas Armaliai
Ada ir Jurgis Balbatos
Janina Binderienė
Zuzana ir Bladas Daukantai
Eugenija ir Algis Dūdai
Kleopa Gaižauskienė
Emilija Grigaliūnienė
Danguolė ir Petras Griganavičiai
Vanda ir Antanas Gruzdžiai
Bronė ir Stasys Juozapavičiai
Irena ir Antanas Mačioniai
Ignas Malcius
Valerija Palčiauskienė
Ona ir Jonas Pupininkai
Ona Šiaudikienė
Stasė ir Pranas Staneliai
Kostas Vaičiaitis
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija Virbickienė
Leokadija ir Juozas Žvyniai

St. Petersburg, Florida.

A.†A.

JONUI PURTULIUI

mirus, žmoną ELENA, sūnų VYTAUTĄ, brolių KOSTĄ Lietuvoje ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Genė ir Adolfas Armaliai
Ada ir Jurgis Balbatos
Janina Binderienė
Zuzana ir Bladas Daukantai
Eugenija ir Algis Dūdai
Kleopa Gaižauskienė
Emilija Grigaliūnienė
Danguolė ir Petras Griganavičiai
Vanda ir Antanas Gruzdžiai
Bronė ir Stasys Juozapavičiai
Irena ir Antanas Mačioniai
Ignas Malcius
Valerija Palčiauskienė
Ona ir Jonas Pupininkai
Ona Šiaudikienė
Stasė ir Pranas Staneliai
Kostas Vaičiaitis
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija Virbickienė
Leokadija ir Juozas Žvyniai

St. Petersburg, Florida

Skandžios netekties valandoje, mirus Broliui

A.†A.

VYTAUTUI STRIKUI

mūsų mielą dr. GENOVAITĖ MACIŪNIENĖ, jos šeimą ir visus velionio artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Petras ir Meilutė Ruliai
Dr. Henrikas ir Alicija Soliai
Dr. Vytautas ir Aldona Urbos
Jonas ir Roma Mildažiai

A.†A.

KLEMUI JURGĖLAI

netikėtai mirus, mūsų nuoširdžiausia užuojauta žmonai IRENAI ir dukterims LINDAI ir RŪTAI su šeima.

Stasys ir Milda Tamulioniai

A.†A.

KLEMUI JURGĖLAI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiame skausme likusiai žmonai IRENAI, dukroms RŪTAI su šeima ir LINDAI, svainiui VILIUI ir žmonai LAIMUTEI bei visiems artimiesiems.

Pranas ir Danguolė Kavaliauskai
Jonas Rauba

A.†A.

ELENAI VALTARIENEI

mirus, jos dukrai RĖDAI, žentui JUOZUI ARDŽIAMS, anūkeis RASAI JUŠKIENEI, RĖDAI PLIŪRIENEI, INDREI HOWELL ir jų šeimoms reiškiame nuoširdžiai užuojautą.

Felicia, Lionginas Pliūra
Bronė, Juozas Mildažiai ir šeima

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Adv. Regina Narušienė, JAV LB Krašto valdybos pirminkė, dalyvaus Vidurio vakarų apygardos suvažiavime balandžio 30 d., sekmadienį, vyksiančiame Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Suvažiavimo trukmė – nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p. Bus aptariami visiems mums svarbūs klausimai.

Kęstutis Kuizinas, Vilniaus šiuolaikinio meno centro direktorius, skaitys paskaitą – „Konteksto implikacijos šiuolaikinėje lietuvių dailėje“ – penktadienį, balandžio 21 d., 7 val. vak. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Paskaita bus gausiai iliustruojama naujosios lietuvių dailės skaidrėmis. Ta pačia proga visuomenė kviečiama aplankyti muziejuje veikiančią Vilniaus šiuolaikinio meno centro parodą – „Dabarties dokumentai“.

Sakoma, kad „žmogus gyvas ne vien duona“ – šiuo atveju sakytume: „ne vien velykinio stalo skanumynais“, todėl Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas pasirūpino, kad prie r. šiamo Velykų stalo būtų ir dvasinio peno: meninė programa atliks sol. Lijana Kopūstaitė ir pianistė Gintė Čepinskaitė. Velykų stalas bus padengtas balandžio 22 d., šeštadienį, 5 val. vak. Rezervacijos priimamos telefonais: 708-985-7216 arba 708-448-7436.

Pagalba Lietuvai konferencija gegužės 13-14 d., Čikagoje. Šios, JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruošiamos, konferencijos tikslai yra: 1. susipažinti su JAV organizacijomis ir sambūriais, teikiančiais tiesioginę humanitarinę pagalbą Lietuvos žmogui ir 2. ieškoti ir surasti būdus glaudesniai tarporganizaciniam bendravimui ir bendradarbiavimui.

Bronė Širvinskė, North Hollywood, CA, siūsdama „Draugo“ prenumeratos mokėstį su maloniu laišku, kuriame linki jo darbuotojams geros sėkmės, pridėjo dar 105 dol. Tiesiog nuostabu, kad laikraščiu ateina pagalba net iš kino žvaigždžių miesto, o jo rėmėjai nuosirdus aciu už linkėjimus ir auką.

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. **Taip pat koncertiniai radijai su fonografais ir rekorderiais.** Garantuotas vokiškų aparatų faismas. Pirmiausia – pakambinkit 312-376-1998.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. **Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.**

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Solistai Lijana Kopūstaitė, Linas Sprindys ir Gintė Čepinskaitė – prie vargonų praturtins šv. Mišias Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke Velykų sekmadienį, balandžio 16 d., 10 val. ryte. Visi kviečiami.

Rūta Jančys, Woodridge, IL, „Draugo“ knygyne nusipirko brangių leidinių. Lietuviškos knygos yra mūsų tautos kultūros atspindys, todėl dėkojame už jų reikšmės įvertinimą jas įsigyjant.

Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke Kryžiaus kelių pamaldos lietuvių kalba bus Didįjį Penktadienį, balandžio 14 d., 1:30 val. popiet.

Velykų rytą Priskėlimo šv. Mišios šv. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke bus 6 val. r. – lietuvių kalba. Visos kitos šv. Mišios Velykose vyks įprastą sekmadienių Mišių tvarka.

Jaunimo centro Jėzuitų koplyčioje vasario 26 d. buvo aukojamos šv. Mišios už a.a. Salomėją Endrijonienę. Jos atminimui po Mišių JC kavinėje įvykusiame pusryčiuose suaukota 74 dol. Jaunimo centrui paremti. JC Moterų klubas yra nuosirdžiai dėkingas visiems, dalyvavusiems Mišiose ir aukojusiems parama.

Kun. A. Gudaitis veda rekolekcijas Ateitininkų namuose, Lemonte.
Nuotr. Alf. Pargauskas

Didįjį Penktadienį, balandžio 14 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirba. Dienraštis su šeštadieniui priedu išleidžiamas balandžio 15 d. data. Darbas vėl pradėdamas pirmadienį, balandžio 17 d.

x Į DAINAVOS ansamblio 50 m. sukakties banketą stalus rezervuoti pas Sofiją Džiugienę, 708-423-1681 arba pas Daną Baziene, 708-636-6021. Banketas balandžio 23 d., sekmadienį, 5 val. p.p. Condesa del Mar pokylių salėje. Kaina \$30 asmeniui, įskaitant gėrimus.

x Puiki Velykų švenčių dovana yra bilietai į „Perlu žvejų“ operos spektaklį, gegužės 14 d., Morton auditorijos salėje, 3 val. p.p. Visi bilietai gaunami „Patria“ parduotuvėje kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 4:30 val. p.p. išskyrus sekmadienius ir antradienius. Ten pat gaunami ir autobusų bilietai. Toliau gyvenantieji, gali bilietus užsisakyti ir paštu, **PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629.** Čekų už bilietus reikia išrašyti: **Lithuanian Opera Co., Inc.** Bilietų kainos parterėje – \$35, \$25, \$20, o balkone \$25, \$20, \$15.

UŽSIENIO ATEITININKŲ FEDERACIJOS TARYBOS RINKIMAI

Užsienio Ateitininkų Federacijos Tarybos Rinkiminė komisija, susidedanti iš P. Razgačio, B. Kasperavičienės, ir Ž. Vaitkienės, kovo 30 d. išsiuntinėjo balsavimo taisykles Tarybos rinkimams.

Pagal Ateitininkų sendraugų, Studentų ateitininkų ir Moksleivių ateitininkų sąjungų nusiųstus balsavimo teisę turinčių narių sąrašus, buvo siunčiama viena balsavimo kortelė kiekvienam balsuotojui. Iš 15 kandidatų, bus balsuojama ne daugiau, kaip už septynis kandidatus. Balsavimo kortelė bus užklijuota ir gražinta kitame pridėtame voke, adresuota UAFTR komisijai, ne vėliau, kaip pašto antspaudo data – 1995 m. balandžio 21 d. Baisų skaičiavimas vyks šia tvarka: bendrame komisijos su talkininkais posėdyje po balandžio 21 d. gauti vokai, adresuoti UAFTR komisijai,

TRYS SUSIKAUPIMO VAKARAI LEMONTE

Prieš pradėdami Gavėnią, ne vienas sau pasižadame ką nors gera padaryti; ar atsisakyti kokio labai mėgstamo maisto, dažniau lankyti bažnyčia, padaryti vieną kitą gerą darbą, aplankyti sergantį kaimyną. Norime daryti atgailą, kad nors truputiuką taptumėme geresni. Žinome, kad visa tai reikia pradėti nuo savęs.

Septynios Gavėnios savaitės labai tinkamas laikas pažvelgti į save, į savo einamą kelią, savo santykius su kitais žmonėmis. Šiuo laikotarpiu dažniau prisimename Kristaus kančią ir prisikėlimą.

Paskendę kasdieniniuose gyvenimo darbuose ir rūpesčiuose, dažnai primirštame, kad dar yra kitas amžinas gyvenimas. Gavėnia-tinkamas laikas pagalvoti apie savo sielą ir dažniau prisiminti savo Kūrėją. Jo artumoje randame gyvenimo prasmę ir dvasinę ramybę, nes žinome, kad po kančios bus prisikėlimas.

Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, Gavėnios susikaupimą – rekolekcijas vedė Jėzuitų provincolas tėvas Jonas Boruta. Čia tik kelios pa-biuro mintys iš kunigo labai prasmingų pamokslų.

Ne Dievas suskirstė žmoniją į išrinktuosius ir pasmerktuosius, tai padarė pats žmogus. Dievas įspėja, pataria, kaip turime gyventi, kad būtumėm išrinktųjų tarpe, bet žmogus, nutolęs nuo Dievo, pats pasmerkia save. Dievas žmogui davė pasirinkimą: būti su Dievu ir džiaugtis Jo artumu, amžini-

x Velykos jau čia pat! Nedelskit užsakyti maisto Velykų stalui iš Talman Deli. Paskambinkite 312-434-9766, arba užeikite į 2624 W. 69-tą gatvę. Tegul Talman paruošia įvairių rūšių silių, prikėmšą kumpius, lydeką, šviežias dešras, iškepa anties ir kalakuto, sumaišo įvairias mišraines. Saldžiai iškepsim tortų, ežiukų, babkų, sausainių, net ir beržo šakos pagaužti. Pasiūlome ir rūkyto ungurio ir upėtakio. Pradžiu-ginsi gimines ir draugus gyvenančius kitur JAV, užsakant iš Talman tinkamą išsiuntimui maistą.

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas paremti našlaičius, vaikus su negalia ir daugiavaikes šeimas Lietuvoje: **Paulius Sidrys \$75, Deerfield Kuhn's Delicatessen \$25, Laima Šalčiuvienė \$100.** Labai aciu! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

bus atidaryti, nulupti lipinukai, sąrašė pažymint kas balsavo. Užklijuotas balso vokas bus perduotas balsų skaičiavimo grupei. Balsavimo kortelė bus atmeta, jei bus pažymėti daugiau nei septyni kandidatai.

Sąrašė yra du kandidatai iš Kanados (Leonas Ehlers ir Gabija Petrauskienė), vienas iš Vokietijos (Kęstutis Girnius). Likusieji visi iš JAV: Nijolė Balčiūnienė, Birutė Dublinė, dr. Petras Kaufmanas, dr. Kęstutis Keblys, dr. Petras V. Kisielius, Almis Kuolas, dr. Vėjas Liulevičius, Jonas Pabedinskas, dr. Audrius Polikaitis, Vytautas Šoliūnas, Kristina Vygantaitė ir dr. Vytautas Vygantas. Prie balsavimo kortelių pridėtas kandidatų sąrašas su trumpomis profesijos ir ateitininkiškos veiklos žinių biografijomis. Visi kandidatai užsienio veiklai nėra svetimi.

Ramunė Kubiūtė

nu gyvenimu. Jo begaline meile, ar nutolti nuo Jo ir pasmerkti save amžinai kančiai. Sprendimą padaro pats žmogus. Palikę nuodėmes, susitaikę su Dievu, tuoj pat jautiame Jo artumą.

Neužtenka žmogui tik sakyti, kad aš nieko bloga nedarau, bet paklausk savęs, ką tu gera per tą laiką padarei? Ar tu aplankei ir paguodei sergantį? Ar tu pamaitinai alkstantį? Ar tu nušluosteis asarą nuo našlaičio ar apestei senelio veidą?

Kristaus kančia – tai nepaprastai didelė meilė žmogui. Jis maldėsi už mus, priėmė baisią kančią ir mirtį, kad mes būtumėm išganyti. Mes, būdami tik žmonės, niekada tos Kristaus kančios ir mirties ant kryžiaus tikrai nepajėgsime suprasti ir išgyventi.

Prisikėlimas, tai žingsnis per mirtį į amžiną gyvenimą. Išsivadavęs iš nuodėmės, žmogus, ir pasitikėdamas Dievo duotais pažadais, užsitikrina sau amžiną gyvenimą. Taigi, turėdamas Dievo pažadus, žmogus pats apsisprendžia tvarkyti savo gyvenimą: būti su Dievu, ar eiti į amžiną pasmerkimą.

Per tuos tris vakarus klausėmės kunigo žodžių. Kunigo ramus balsas, pilni meilės ir supratimo kasdieninio žmogaus gyvenimo žodžiai, paliko gilų įspūdį. Grįžus namo, dar ilgai galvoji apie išgirstas mintis ir nuosirdžiai nori būti geresni. Tas Dievo duotas žmogui pasirinkimas apsprendžia mūsų gyvenimo kelią. Palikęs nuodėmės kelią, žmogus pamažu gerėja ir vis labiau artinasi prie savo Kūrėjo. Buvo labai prasmingai praleisti tie trys susikaupimo vakarai.

Bronė Nainienė

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas bus antradienį, balandžio 18 d., 7:30 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Susirinkimo viešnia – „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė, kuri kalbės tema „Leonardas Šmutis, Sr. ir jo palikimas Draugui“. Kadangi š.m. balandžio 17 d. sukanka 20 metų nuo redaktoriaus L. Šimučio mirties, Lietuvos Vyčiai, kurių organizacijai jis buvo tiek daug atidavęs (buvęs ir 112 kuopos narys), nori L. Šimutį deramai paminėti.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarėms, duodami komisio nuolaidą, **Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530** arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531** ir **Paulius Kurkulis, 312-360-5627**, dirbą **su Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: **tel. 1-800-621-2103.**

KOVO 11-SIOS PAMINĖJIMAS LITUANISTIKOS KATEDROJE

Š.m. kovo 16 d. PLB Lituaniistikos katedroje įvyko Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dienos paminėjimas. Rūta Saliklienė, šį rudenį ginsianti daktaro disertaciją Madison universitete, susirinkusiems svečiams ir studentams skaityt paskaitą apie tautinius lietuvių drabužius. Tokia, atrodo, paprasta tema sukėlė auditorijoje nemažai klausimų. Amerikietei studentei sunkokai ėjosi suprasti, kodėl seniau kaimo moterims būdavo gėda viešumoje pasirodyti be skarelės. Profesoriams parūpo tautinių ir liaudies drabužių skirtumai. O medicinos mokslų daktarui japonui Norio, net kelerius metus studijavusiam lietuvių kalbą ir atėjusiam į auditoriją su Ievos Simonaitės knyga rankoje, ko gera, daug kas buvo egzotiška... Susiraukšlėjusios senūkiukės iš senų fotografijų su pačių austais rautais sjonais. Ryskiai šviečiančios nespaltose skaidrėse palaidinukės, prijuostės, kepurėlės. Išbaltink, kad gudrus, suodinam kaimeliną ir drobę iki žydinčių medžių vaiskumo, išsaugok paskui juos tokius per metų metus, kad paskutinio poilsio galėtum atsigulti su savo, nuotakos, drabužiais. Net daug girdeje apie tautinius drabužius nebeprisiminė, kad kadaise buvo užėjusi mada austinė tautinė liemenė pakeisti vienspalvę, juoda aksomine, vadinamojo Birutės kostiumo dalimi. Kaip tik tą liemenę Lazdynų Pelėda pavadinusi lietuvių kultūros „grabu“.

Lietuvos etnografai ir muziejus surinko pačius gražiausius moteriškus drabužius iš atokiausių kaimų, iš seniausių skrynijų. Kažkodėl mažiau išliko tautinių vyriškų drabužių, autentiškų kelnų muziejuje yra tik kelerios. Į muziejų eksponatus atidžiausiai įsižiūri liaudies menininkės, stengdamosi pakartoti kiekvieną smulkmeną, kai audžia drabužius kokiems nors etnografinių ansamblių giedoriams. Bet kiek vargo patiria. Ir siūlai dabar kitokie, ir dažai dirbtiniai. Kur kas lengviau darosi tautinius drabužius stilizuoti, perdirbti, „pagražinti“, panaudoti prijuostėje vieną kitą nepamirštą mažmožį iš praejusio amžiaus.

Atidžiai žiūrėdamas R. Saliklienės atvežtas skaidres, galėjai išmokyti atskirti autentišką tautinį drabužį ir ryškų, scenišką pakaitalą. Tautinius drabužius į gyvenimą sugrąžino laikas. Ypač ta diena, kurios ir susirinkome pažymėti į Illinois universiteto auditoriją. Prieš ketvertą penketą metų Lietuvoje tautiniai drabužiais apsirengusios žmonės, visai maži vaikus galėjai pamatyti per kiekvieną šventę ir net šventadieniais. Per mingus prisiminę ar naujai išmokę jie dainavo lietuvių liaudies dainas, giedromis akimis žvelgė į priekį, iškėlė du pirštus Viktorijos ženklą skandavo brangiausią triskiemenį žodį.

Prelegentė atsivežė daugybę skaidrių iš Lietuvos. Be kita ko, ji parodė ir vienu vestuvių nuotrauką, kur ne tik jaunieji, bet ir visi svečiai buvo apsirėngę pagoniško stiliaus tautiniais drabužiais.

Po paskaitos buvo vaisės, tęsėsi diskusijos apie tautinius drabužius.

Giedra Subačienė

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienė, 7777, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

Lietuvos Vyčių 36 kuopos nariams suteikti I laipsnio žymenys. Iš kairės: Algis Vailokaitis ir Lillian Micka; žymenis įteikia: Theresa Strolia ir Ann Marie Kassel.

NEBLĖSTANTIS DVASIOS POLEKIS

Kovo mėnesį Lietuvos dailės muziejuje Lemonte vyko Juozo Mačeno jubiliejinė tapybos paroda, kurioje eksponuota per 60 aliejinės tapybos, akvarelės ir akrilio darbų. Juozas Mačėnas atvyko į Čikagą iš Lietuvos po Antrojo pasaulinio karo, vėliau persikėlė į Michianą, Indiana valstijoje, o dabar gyvena Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Dailininko karjerą Juozas Mačėnas pradėjo Marquette Parko apylinkėje. Jis lankė piešimo pamokas netoliese esančioje Daley kolegijoje, trejus metus privačiai studijavo dailininko Adomo Varno studijoje, vėliau tobulinosi, padedamas seselės Mercedes bei profesorius Robert Hoffman Merriville miestelyje, Indiana valstijoje. Dailininko darbai buvo eksponuoti Barrington miestelio bibliotekoje. „Gintaro“ vasarvietėje Union Pier, Balzekų vasarvietėje New Buffalo – visi Michigano valstijoje, o taip pat Čikagoje – Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bei keliose vietinių dailininkų parodose Ford City prekybos centre.

Juozas Mačėnas aktyviau reikštis dailės srityje pradėjo jau būdamas brandaus amžiaus. Gal todėl kiekvienas jo paveikslas sukurtas su neslepama aistra ir tapybos pasimėgavimu. Dailininkas nuolat ieško tinkamiausios plastinės išraiškos. Vienų paveikslų, ypač portretų, stilius seka griežta, dekoratyvia A. Varno kūryba. Akvarelės – laisvesnės formos. Jų greitas potėpis, ryškios šviesios spalvos, refleksai seka impresionistinės tapybos principais.

Juozas Mačėno portretai vaizduoja žymiusius Lietuvos žmones: Čiurlionį, Krupavičių, Šimkų, Platerytę, Vydūną, šv. Kazimierą ir kitus. Jau vien pasi-

Prel. Mykolas Krupavičius.

Piešė Juozas Mačėnas